

Lit izhaja vs 8 meseca L 1 L 6.50 več - v stroški osmrtine, z

Študijska biro Ljubljana, Jugosl. ...

EDINOST

Uredništvo in upravnštvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. ...

Naše stališče napram strankarstvu

V zadnjih polemikah z «Goriško Stražo» smo branili meritorno stran našega političnega programa — brezprogramnosti, kakor jo označajo naši nasprotniki. Naj danes še nekoliko izpregovorimo o našem stališču. Mi naglašamo vedno in dosledno, da mi nismo in nečemo biti stranka. Nobeni stranki se nismo priključili, nobene podpirali. In dejstvo je, da nas ni nobena stranka nikoli priznavala kot svoje. Naš program je program harmonije vseh slojev našega ljudstva in vseh naziranj v njem in svrhu združevanja vseh sil v službi narodne stvari. Na tem načelu je prišlo na dogovorih v letu 1919, oziroma 1920, do združitve vseh Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini v enotno organizacijo. Vsi zbrani bivši strankarji — in med njimi je bil tudi kak socialista — so priznali potrebo take združitve, so se podvrgli neodklonljivim zahtevam in potrebam novega položaja in so sprejeli naše nadstrankarsko stališče. Vendar je bilo tudi takih, ki jim to ni bilo prav. Slej ko prej so nam ti očitali, da smo brez programa. Potem so od očitanja brezprogramnosti prešli k estremu očitanju: liberalizma, brezverstva, framaosnstva, kar vse spada pod pojem strankarskega in celo tudi kulturnobojnega svojstva. Da smo bili mi Tržačani vedno in dosledno zvesti svojemu stališču nadstrankarstva, izhaja iz dejstva, da so v predvojni dobi padale po nas vse stranke — liberalne in «klerikalne» — z istim očitanjem brezprogramnosti! To pa zato, ker nismo hoteli biti — stranka! Tu pa moramo posebno naglasiti, da so bili napadi često hujski od — liberalne strani. Vsa ta očitanja in vsi ti napadi pa nas niso mogli odmakniti od našega nadstrankarskega stališča; ostali smo izven strank. Da to naše stališče odgovarja položaju in potrebam našega ljudstva, govori dejstvo, da so se mu na omenjenih pogajanjih pridružili tudi bivši strankarji. Potrebo in pravilnost tega stališča pa je potrdil v svojem spisu v naši jubilejni številki Ivan Hribar, ki je bil vedno izrazit odličen in vodilen strankar. Piše med drugim: «Tu ni smelo biti razlike med kmetom in meščanom, med delavcem in inteligentom, med duhovnikom in posvetnjakom. V popolni slogi k skupnemu delu za edinstvo narod! Evo vzvišenega gesla... V to politično idilo so letele zdaj z ene, zdaj z druge strani zastrupljene puščice. V takih trenutkih je bilo urednikom «Edinosti» pač težko ohraniti mirno kri. Premagevali so se z občudovanja vrednim samozatajevanjem. «Edinost» je pri tem vselej ravnala v smislu svojega programa in z najboljšim namenom koristiti narodni stvari. Zgodovina bo to resnico gotovo potrdila... Z zadovoljstvom lahko ugotovi, da je to delo spremljal blagoslov.» Tudi Andrej Gabršček je izrazil strankar. Vendar priporoča sedaj — v skladu z našim stališčem — združevanje vseh narodnih sil in odklanja vsak politični razkol med nami. Tu moramo gospode goriške strujarje pritisniti ob zid. Če že priznavajo Gabrščeka kot avtoriteto, ko govori o koristnosti delitve dela (pri čemer pa je mislil na nekdanje čase), ga morajo priznati kot avtoriteto tudi glede hudih obtožb in očitanj, ki jih piše na njih naslov! Ali, ali — gospodje strujarji! Ker to ne gre, da bi se sklicevali nanj, ko morete izrabljati njegove izjave, a da bi obenem enostavno prezirali grenke resnice, ki vam jih Gabršček govori. Težke in izjemne razmere, ki jih uvažuje strankar Gabršček, velevajo tudi nam, da odklanjamo strankarstvo in zahtevamo enotnost našega naroda v svojih borbah. Kar pa se tiče morebitnih svetovnih nazorov poedincev v slovenskem taboru, menimo mi, da jih sedaj lahko vsakdo brez skrbi spravi v podstrešje. Borba med svetovnimi naziranjmi pojde — tako v Italiji kakor v svetovnem gibanju — svojo pot: brez in preko naše peščice, ki pač ne more nič spremeniti v tej borbi, zasedajočji ves svet. Vera ni v nevarnosti, ker ima svoje zveste in vnete zastopnike in neustrašene borce v naši duhovščini in ker se more širiti tudi izven cerkve po raznih verskih družtvih. In to gotovo veliko uspešneje, nego potom političnega boja med brati. Po združitvi in poznejši odcepitvi novostrujarjev od vseh ostalih narodnih sil je izgubila ta stranka vsako pravico do obstanka, ker ni nobene stranke, ki bi zastopala nazore, nji nasprotne. Tisti, ki bi bili «liberalci», so se odkreli vsakega delovanja v smislu «liberalnih», «naprednih», «demokratskih» nazorov in so ostali zvesti programu in taktiki, ki so jo sprejeli na pogajanjih v letu 1919-1920. Tako stoji stvari. Na tem ne morejo nič spremeniti vsi zaletji, zvijanja in sofistike strujarjev.

Med temi sredstvi, tako priljubljenimi strujarskim glasilom, moramo tu naše ljudstvo še posebno svariti pred njihovimi več ali manj odkritimi poskusmi, da bi predstavili naše nasprotovanje proti njihovemu strankarskemu rovarjenju kot borbo proti krščanskim načelom. Med ljudstvom bi namreč hoteli vzbuditi vero, češ da pobijamo v našem listu strujarstvo le zato, ker se nazivajo gospodje strujarji za «krščanske» ali «katoliške». No, naša zavedna javnost vidi to past, ta javnost ve, da smo v svojem protistrankarskem stališču dosledni do skrajnosti. Ako bi se hoteli strankarski uveljavljati na pr. nekdanji goriški «liberalci», bi mi ravno tako nastopali proti njim kakor nastopamo proti «klerikalcem». To je naše stališče, ki je oprto na naše globoko in neovrgljivo prepričanje, da je strankarstvo, naj bo za «liberalne» ali «klerikalne» barve, najtežje zlo, ki more zadeti naše ljudstvo v njega sedanjem težkem položaju, v katerem ga more rešiti pogube le složno delo, sloneče na združitvi vseh njegovih življenjskih sil.

Podrobnosti o ugrabljenju poslanca Matteottija Nadaljevanje razprave

CHIETI, 17. Današnji razpravi, ki je pričela ob 10. predpoludne, je prisostvovala le malo občinstva. Obtoženci Malacra, Volpi, Poveromo in Viola so pojasnili predsedniku, kako so bili oblenjeni na dan zločina. Komisar javne varnosti Bernardi Rodolfo je opisoval svoja prizadevanja, da ugotovi številko in lastnika avtomobila, v katerem je bil odveden poslanec Matteotti iz Rima. Izjavil je, da policijski agenti, ki so čuvali Matteottijevo hišo, niso mogli videti, kako je bil Matteotti ob reki Tiberi ugrabljen ter odveden v avtomobilu iz mesta. Na Farinaccijevo vprašanje je policijski komisar odgovoril, da je kvestura skrbno nadzorovala in stražila Matteottijevo hišo in vse dohode k njej. To delo je podvojila po incidentih, ki so se odigrali v zbornici. Nato je bila zaslišana kot priča Erasmi Ester, vratarica palače, ki se nahaja v neposredni bližini hiše, v kateri je prebival pokojni poslanec Matteotti. Izpovedala je, da je videla avtomobil, v katerem so se nahajale štiri osebe. Radi svojega zadržanja so poslednje zbudile velik sum. Nasvetovala je svojemu možu, da si zabeleži številko avtomobila. Njen mož Villarini Domenico je pripomnil, da je videl imenovani avtomobil proti večeru 10. junija. Priča Leo Eliseo je izpovedal, da je na povratku iz kopeli videl ob Tiberi avtomobil in v razdalji 15 korakov štiri osebe, ki so nesle nekega moža ter ga s silo stlačile v avtomobil. Ker je mislil, da gre za navadno šalo, ni posvetil napadalcem večje pozornosti, radi česar jih tudi ni mogel spoznati. Dvanajstletni deček Renato Bazzotti je rekel, da se je v trenutku ugrabljenja Matteottija igral na tiberskem obrežju. Videl je štiri neznanca, ki so neko osebo parkrat udarili v trebuh in jo nato zgrabili za noge in glavo ter nasilno spravili v avtomobil. Pri tem poslu je eden izmed neznancev s kometcem razbil šipo na avtomobilu. Nato so trije neznanci vstopili v avtomobil, četrti pa je ostal na desni stopnici in avtomobil je je odkuril. Dopoldanska razprava je bila zaključena ob 12. Na popoldanski razpravi so branitelji zahtevali, da se zaslišita priči general Ceccherini in Curzio Suchert. Priča

Urojič, črnogorski federalist Vučić ter davidovičevac Nikolić, ki so vsi nastopili s vprašanji lokalnega značaja. Po kratkih izjavah radikalov Žujevića je bila seja zaključena in bo narodna skupščina jutri nadaljevala razpravo o proračunu ministrstva za šume in rade. BEOGRAD, 17. (Izv.) V političnih krogih se je opazilo danes, da so se višile v kabinetu notranjega ministra Maksimovića številne konference radicevskih prvakov. Sodi se, da je šlo tu za izmenjanje nekaterih velikih županov in kakih 30 srezkih poglavarjev v Bosni, na Hrvatskem in v Dalmaciji. Medtem je Pašić sprejel v svojem uradu razne osebnosti radikalne stranke, tako Živkovića, Trifkovića, Gjurčića in Srškića. Vse te konference so imele namen odstraniti nekatera nesporazumljenja v vladi. Plastiarske šole vedno v Beogradu BEOGRAD, 17. (Izv.) Grški general Plastiars se nahaja še vedno v Beogradu. Danes se je opazilo, da se je Plastiars sestel s bivšim bolgarskim poslanikom v Beogradu Kosto Todorovičem. Oba politična begunca sta se razgovarjala delj časa. Pred novimi pogajanjmi Jugoslavije z Vatikanom BEOGRAD, 17. (Izv.) Danes je papeški nuncij Pellegrinetti posetil namestnika zunanjega ministra Markovića ter se zanimal za datum začetka pogajanj z Vatikanom radi zavoda sv. Jeronima in sklenitve konkordate. Markovič je Pellegrinettiju odgovoril, da je jugoslovenska vlada odločena šimprej rešiti vseča vprašanja z Vatikanom. Tozadnja pogajanja so se morala radi važnih mednarodnih dogodkov odložiti, a se bodo pričela v najkrajšem času.

Gozdarska politika in rudarstvo na razpravi jugoslovenske narodne skupščine

BEOGRAD, 17. (Izv.) Danes je narodna skupščina razpravljala o proračunu ministrstva za šume in rade. Najprej je minister Nikić podal ekspozé o gozdarski politiki vlade in o rudarstvu, v katerem je opisal težave, s katerimi se mora boriti vlada na tem polju. Minister je omenil, da ima Jugoslavija nad 800.000 ha kamenitega sveta in da je zato vlada sklenila začeti intenzivno akcijo za pogozdovanje kraškega sveta in drugih goličav. Dotaknil se je še težkoč pri eksploataciji državnih gozdov ter govoril o pomenu lesnega izvoza iz Jugoslavije, nakar je podal kratek pregled o rentabilnosti državnih rudnikov. V Jugoslaviji je v državnih upravi 16 premogokopov, 2 železna rudnika, 1 solina, 1 topilnica, 1 livarnica za železo ter 2 manjša kovinska rudnika. Leta 1919 se je v Jugoslaviji produciralo 25 milijonov stotov premoaga, katerega produkcija je od tedaj stalno rasla, dokler ni leta 1924 dosegla 42 milijonov stotov ter lanske leto zopet padla na 41.5 milijonov stotov. Minister Nikić je tu konstatiral občutno rudarsko krizo ter izjavil, da se izdeluje v njegovem ministrstvu načrt za enoten rudarski zakon. Na koncu svojega ekspozéja je minister podal kratko statistiko o konsumu soli v Jugoslaviji: vsa država porabi letno 120 tisoč ton soli; od teh se pridelala doma 70.000 ton, medtem ko je treba uvoziti 50.000 ton soli na leto. O ekspozéju ministra Nikića se je vnela živahna debata, katere so se udeležili musliman Dežman, poslanec SLS Kremžar in samostojni demokrat Brančević. Na popoldanski seji so še govorili k izvajanjem ministra radikal Pačić, poslanec SDS Božović, hrv. fed.

Vstop Nemčije v Družbo narodov odgodeno

Uradno poročilo o odgoditvi pogajanj ZENEVA, 17. Sprejem Nemčije v Družbo narodov in sprememba Sveta Družbe narodov je bila odgodena do septembra. V poreskem aktu udeležene države bodo še tekom večera izdale uradni komunikacije. ZENEVA, 17. O odgoditvi sprejema Nemčije v Družbo narodov je bil sinoči izdan sledeči komunikacije: «Zastopniki Nemčije, Belgije, Francije, Anglije in Italije so se sestali, da proučijo situacijo, ki je nastala vsled težkoč pri proceduri, ki so se pojavile in nasprotujejo izpolnitvi skupnih želj. — Zastopniki ugotavljajo, da se jim je posrečilo doseči sporazum ter odstraniti ovire, ki so jim v gotovem trenutku nasprotovale. — Če se je bati, da bodo nove težkoče ostale še dalje, bi zastopniki sedmih signatarnih držav locarnskega protokola obžalovali, da ne morejo v sedanjem trenutku doseči stavljenih ciljev. — Srečni pa so, da lahko ugotovijo, da mirovno delo, ki so ga uresničili v Locarnu in ki obstoja dalje v polni vrednosti in moči, ni trpelo v nobenem oziru. — Naklonjeni so mu danes kot včeraj in trdno odločeni, da skupno store vse, da ohranijo to delo in ga še bolj razvijajo. Obenem pa so prepričani, da bodo do prihodnjega zasedanja Družbe narodov odstranjeni sedanje težkoče in da se bo uresničil sporazum, ki je obstojal glede vprašanja vstopa Nemčije v Družbo narodov. Podpisi: dr. Stresemann, dr. Luther, Vandervelde, Briand, Chamberlain, Scialoja, Skrzynski, dr. Beneš. ZENEVA, 17. Svet Družbe narodov je odobrila včeraj poročilo o manjšinskem vprašanju Grške in Albanije. Dalje je aklenil pripraviti in sklicati konferenco strokovnjakov, ki naj bi proučila nekatero v Svetu Družbe narodov predloženo tiskovno zadevo. Končno se je razpravljalo o grško-italijanskem sporu v vprašanju glede Delte ob Marici in o vprašanju diplomatskih privilegij uradnikov tajništva. Družbo narodov, ki so v pogajanjih s švicarsko vlado, razen vprašanja davčne svobode, že urejeni. Ob 7.40 je bila zaključena tajna seja Družbe narodov. Člani Sveta so odločno odklonili vsako izjavo Chamberlaina je obiskal po sklepu seje dr. Luthra. LONDON, 17. Zakladni kancelar Churchill je izjavil, da locarnsko delo nikakor ni ogroženo s težavami, ki jih ima Družba narodov. Locarnski dogovori estneje obranjeni Včerajšnje zberovanje Družbe narodov PARIZ, 17. Agencija «Havas» poroča iz Zeneve: Nemška delegata Luther in Stresemann sta izjavila novinarjem, da se bodo države, ki so pristopile k Locarnskim dogovorom, potrudile, da ostanejo sklenjeni dogovori ohranjeni in da sta jima Briand in Chamberlain dala zagotovila v tem smislu. Briand je še izjavil, da je bil spor med Francijo in Nemčijo glede kandidature Poljske popolnoma poravnau. ZENEVA, 17. Danes se je sestel občni zbor Družbe narodov k svojemu izrednemu zasedanju. Govorili so Chamberlain, zastopnik Brazilske Melo Franco in Briand. Natelnic francoske delegacije je na koncu svojega govora, v katerem je kakor njegova predgovornika izjavil, da ne pomeni odgoditev vstopa Nemčije v Družbo nobenega preloma sedanjih ženevskih pogajanj, predložil zboru sledečo izjavo v glasovanju: «Zbor Družbe narodov obžaluje, da se ni moglo radi težav že danes doseči cilja, radi katerega je bil ta zbor sklican, ter izraža željo, da se bodo do rednega zasedanja v septembru odstranile vse ovire, tako da se bo tedaj nudila Nemčiji možnost njenega vstopa v Družbo narodov. Pred državnozbornimi volitvami v Romuniji BUKAREŠT, 17. Vlada je sklenila razpustiti parlament 7. aprila t. l. in napovedati nove državnozbornske volitve. Ker se 27. t. m. že pričnejo velikončne počitnice, bo morala vlada še pred tem dnevom spraviti pod streho novi volilni zakon, katerega je parlamentarna komisija že odobrila, a brez sodelovanja opozicije. Agrarna stranka in nacionalisti so se domenili, da bodo nastopili skupno proti novemu volilnemu zakonu, ker je ta zakon tako prirojen, da bi bila zmaga vladnih strank zagotovljena. Avarescu ni še opredelil, ker upa, da mandat za volitve ne bo poverjen Brătianuju. Položaj je še zmerom temen; čez tri tedne se imajo vršiti volitve, pa se dosedaj še nič ne ve, komu da bo poverjen mandat. Pred ministrsko krizo v Belgiji? PARIZ, 17. Težavni finančni položaj, v katerem se sedaj nahaja Belgija radi padca belg. franka, je predmet splošnemu razpravljanju v parlamentarnih krogih. Včeraj so krožile vesti, da namerava vlada podati ostavko. Mnogi poslanci napadajo finančnega ministra Jansena, ker je v zbornici izjavil, da je

zunanje posojilo že sklenjeno, čeprav ni bil gotov, da bo lahko razpolagal s tremi milijardami, svoto, ki je potrebna za udeleževanje načrta za stabilizacijo franka. Napadajo ga pa tudi radi tega, ker ni takoj obvestil zbornico o novih zahtevah, ki so jih stavile inozemske banke, ker ni povedal, da je bilo posojilo dovoljeno samo za tri leta in ker je zamolčal še marsikaj drugega. Včeraj zvečer je ministrski svet spet imel sejo in razpravljal o deklaraciji, ki jo bo vlada podala danes v parlamentu. Tekom dopoldneva je Jansen obrazložil finančni komisiji sedanje stanje pogajanj za posojilo v inozemstvu. Rojstva, smrti in poroke v Franciji PARIZ, 17. Te dni so bili objavljeni demografski statistični podatki glede Francije; podatki se nanašajo na leto 1925. L. 1924 zaznamuje 752.307 rojstev in 680.027 slučajev smrti, torej 72.280 rojstev več nego smrti. V letu 1925 pa je število prebivalstva naraslo samo za 60.064 duš; umrlo je namreč 708.919 oseb, rojenih pa je bilo 768.983. Padlo je tudi število porok, katerih je bilo leta 1924 355.920. lani pa 353.167. Potres v Mali Aziji 190 hiš porušenih - Mrtvi in ranjeni PARIZ, 17. «Matin» poročajo iz Carigrada, da so silni potresni sunki v Denizli povzročili ogromno škodo. Sedem oseb je našlo smrt pod ruševinami in mnogo jih je bilo ranjenih. Zrušilo se je 190 hiš. Troški svari Anglijo in Ameriko MOSKVA, 17. Ob priliki spominске slavnosti za pokojnim prvim predsednikom kitajske republike Sunjatsenom je imel Trocki govoro, v katerem je svaril Anglijo in Ameriko pred vmešavanjem na Kitajskem. «Roke proč od Kitajske! To niso prazne fraze, temveč vodilno načelo ruske politike... Rusiji je določeno, da se skupno s Kitajsko bori in zmaga!» MOSKVA, 17. Ob priliki 45. obletnice atentata na carja Aleksandra II. je sklenil sovjet ljudskih komisarjev izplačati vsem osmim še preostalim udeležencem atentata dosmrtno pokojnino mesečnih 225 rubljev. Rimski tisk (Od našega rimskega dopisnika.) Casopisje zavzema v Italiji tako po svoji množini kakor po svoji razširjenosti gotovo eno iz prvih mest med kulturnimi narodi. Temu vsaj na videz nenavadnemu pojavu utegneta biti predvsem dva vzroka: veliko število mest in mestnega prebivalstva in pa pomankanje ene vrste kavarn, kakor jih imamo pri nas v vsakem mestu in večjem trgu, ki nudijo svojim gostom za eno črno kavo celo kopico domačega in tudi inozemskega časopisja. Kavarne v Italiji so zelo redke, ali tudi te redke kavarne nudijo svojim gostom le kavo in razne druge napitke, nikakor pa ne časopisja. Če hočeš v kavarni čitati časopise, si jih moraš prinesiti s seboj. Zato pa so tudi kavarne v Italiji, čeprav Italijan prav rad sreba črno kavo, tako silno redke, pač pa je naravnost ogromno število barov, kjer gostje stoji in v naglici povzijejo priljubljeno črno kavo ter takoj odide po svojih opravilih. Če hočeš torej v Italiji čitati časopisje, ne moreš zadostiti tej želji obenem z željo po črni kavi, ampak si moraš plačati kavo posebej in pa časopise posebej. Mislim, da ne pretiravam, ako trdim, da je ta okolnost za razvoj časopisja velikanske važnosti. Zadoštuje samo pomisliti, koliko izvodov raznega časopisja prihranijo naše kavarne vsak dan svojim gostom in za koliko stotin in tisocev izvodov oškodujejo vsak dan časnikarska podjetja. Prestolnica države, ki šteje nad 42 milijon prebivalstva, ne šteje v očigled veliki razširjenosti časopisja bogvekako veliko število političnih dnevnikov. V Rimu izlaja v celoti le deset političnih dnevnikov. Temu razmeroma nevelikemu številu dnevnega časopisja v italijanski prestolici utegneta biti zopet predvsem dva vzroka: decentralizacija tiska in pa sedanji politični položaj Italije. Politično in tudi duševno ujedinjenje Italije je več ali manj že popolnoma dovršeno. Potrdilo in pečat mu je pritisnila poslednja svetovna vojna. V državi vlada stroj centralizem, katerega namerava izvajati sedanja vlada tudi v bodočnosti z vso strogostjo, kakor se je nedavno izrazil minister Federzoni v Milauu. Nikakor pa ni še in najbrže tudi nikdar ne bo izveden centralizem v gospodarstvu, zakaj gospodarska prestolnica Italije ni morda Rim, ampak ta prestolnica je in ostane Milan, kateremu stoji ob hoku Turin in Genova. Se večja decentralizacija in avtonomija pa vlada na tiskovnem polju. Na tem polju obstoja — seveda samo v svoji zmanjšanosti — še vedno ona stara Italija, kakor je bila do ujedinjenja. Zakaj vsako glavno mesto in mnoga druga večja mesta nekdanjih držav imajo po enega ali več lastnih časopisov. Mnogi iz teh časopisov pa nikakor niso morda kakoli lokalni, provincialni časopisi, ampak so ravnotako važni in uvaževani kakor so mnogi rimski časopisi. Da, nekateri iz njih pressegajo po svoji važnosti in svojem ugledu vse rimske časopise. V dokaz temu zadostuje navesti milanska «Corriere della Sera» in «Popolo d'Italia». Od drugih uglednih časopisov, ki izhajajo izven prestolice zadostuje navesti milanski «Secolo», turinski «Stampo», florentinsko «Nazione», bolonjski «Resto del Carlino», cremonski «Regi-

...

...

...

...

...

...

...

...

me Fascista" itd. Torej Rim kot prestolnica države nikakor ni obenem tudi prestolnica časopisa.

Cim zaspani Rimljan, ki gre pozno spat in se zato tudi pozno prebudi, odpre svoje oči, mu prinese služkinja s kavo bodisi «Messaggero», bodisi «Popolo di Roma» ali «Risorgimento», ali pa vse tri skupaj, kakor je pač duševno-časopisni glad možkarja. Ako ta glad ni prevelik, tedaj bo segnil, če je fašist, po «Popolo di Roma», če je filofašist, po «Messaggero», če je pa opozicionalec, po «Risorgimento». «Messaggero» in kolkortoliko tudi «Risorgimento» se večinoma ne nosita v posteljo, ker ju čitajo predvsem široki ljudski sloji, katerim ne dovoljujejo njihove prilike predolgega lenarjenja v postelji.

Cim zadoni v Rimu topovski strel in zvonjenje zvonov iz tisočih cerkva poldan, tedaj se nanašajo hrupavi kolportjerji na trgu Colonna, da sta izšla fašistovski «Tevere» in pa filofašistovski «Piccolo» z najnovejšimi vestmi in pa dopoldansko kroniko Rima.

Pravi časopisni naval pa prične ob 4. uri popoldne, ko izide prve izdaje večernih listov: «Giornale d'Italia», «Tribuna», «Mondo», «Corriere d'Italia», «Voce Repubblicana» in «Impero», ki je do nedavna izhajal zjutraj. Razen tega obilnega blagoslova prispevajo v tem času v Rim še «Corriere della Sera», «Popolo d'Italia», «Fari-nacci» «Regime Fascista», «Stampa», «Secolo», «Ambrosiano» itd.

Ko so druge izdaje večernih rimskih časopisov že iztlačene, tedaj prirejajo posamezni časopisi svoje četrtre izdaje, katere dopolnjujejo z najnovejšimi vestmi in ki izhajajo navadno ob 6. uri zvečer. Ko so tudi te izdaje nekaterih listov iztlačene, tedaj prirejajo nato izdajo, v katero so zopet vključene najnovejše vesti, zlasti pa poročila o popoldanskih sejah zbornice in senata, ako se seveda vrši zasedanje parlamenta. Ako na pr. govori v zbornici ali v senatu ob 6. uri zvečer Mussolini ali kdo iz ministrov, čez eno uro že čitajo Rimljani njegov govor v časopisu.

Na tem mestu smatram za potrebno pomeniti čitateljem «Edinost» veliko število izdaj italijanskega časopisa, katero je pri nas neobičajno. Prva izdaja rimskih in drugih listov gre na deželo, in sicer v bližnjo okolico in pokrajino, v kateri list izhaja. Razlika med prvo in drugo izdajo je nebitvena; razlikujeta se le v toliko, da se prva izdaja zlasti glede kronike ozira več na zahteve dežele, druga pa na zahteve mesta. Prvo in drugo izdajo imajo večinoma vsi listi. Močnejši in razširjeni listi pa prirejajo navadno tudi tretjo, četrto in celo peto izdajo. Pri slabših listih, ki izhajajo le v dveh izdajah, gre za prva izdaja ne samo po pokrajini, ampak tudi po celi državi, pri močnejših pa gre po državi navadno tretja izdaja, medtem ko sta četrta in peta izdaja namenjeni zopet le mestu in najbližji okolici.

Po svojem — rekel bi — političnem prepricanju se delijo rimski časopisi v sledeče tabore:

«Popolo di Roma», «Tevere», «Impero» in pa «Tribuna» so vsi več ali manj oficijalna fašistovska glasila. Zlasti intranzigentna in bojovita sta «Impero» in «Tevere», katerih časopisni besednjak obsega tudi najuljudnejše psovke, ko napadata svoje politične nasprotnike, zlasti pa Nitti-ja, Salvemini-ja, Sturza in sedaj tudi Nemce. Svoj «leposlovn» slog nazivata oba lista «stile fascista». «Popolo di Roma» in pa «Tribuna» sta sicer tudi intranzigentna, toda v svojem pisanju dostojna. «Piccolo» in «Giornale d'Italia» sta postala pod pritiskom razmer iz umerjeno opozicionalnih listov filofašistovska in sta včasih bolj papška nego pač sam. Navle svojevemu kesanju do danes pa še nista dobila fašistovske odveze, ker nekateri fašistovski listi zahtevajo krušno žrtev dosedanjega ravnatelja Vettori-ja in pa nekaterih urednikov. «Piccolo» in «Giornale d'Italia» sta sicer neodvisna eden od drugega, toda pripadata enemu in istemu podjetju, radi česar se lahko trdi, da je «Piccolo» opoldanska izdaja «Giornale d'Italia». «Messaggero», najbolj razširjeni tujranji list, je istotako filofašistovski. «Corriere d'Italia» je glasilo narodnega centra (katoliških konservativcev) in seveda kot tak odločno filofašistovske smeri. Odločno opozicionalni listi so «Voce Repubblicana», «Mondo» in pa «Risorgimento», ki je nekaka tujranja izdaja večernega «Mondo». Iz te majhne skupine je pač najbolj simpatična «Voce Repubblicana», ki navle vladajoči cenzuri tupatam zine marsikatero prav dobro in duhovito. List je seveda reven na gmotnih sredstvih in izhaja le v dveh izdajah. Pri življenju ga vzdržuje menda največ poštvovalnost pristašev stranke, urejuje pa ga prof. Schiavetti. «Risorgimento» in «Mondo» sta pa glasili unionistov, katerim načeluje znani poslanec Amendola. Oba ta lista sta skrajno prevladna in polhevlina in posvečata svoje vodnje članke teoretičnim razglabljanjem o političnih in gospodarskih vprašanjih in ne posegata samostojno prav nič v dnevno politiko. «Mondo», na primer, prinaša še dalje razprave o ustavah evropskih demokratičnih držav. Zato je docela razumljivo, da so zaplembe opozicionalnega časopisa le redko na dnevnem redu.

Od nekdanjih rimskih časopisov so prenehali izhajati «Idea Nazionale», «Epoca» in «Popolo». Prva se je združila v začetku tega leta s «Tribuno» v en sam list, «Epoca» je falirala, «Popolo», glavno glasilo italijanske ljudske stranke, pa je pod pritiskom razmer prenehal izhajati lansko leto, kmalu po odhodu njegovega nekdanjega ravnatelja Donati-ja v Francijo.

Zatorej ni nikako čudo, ako je rimski in italijanski tisk sploh v sedanjih razmerah, ki vladajo v Italiji, silno enoličen. In skorajda dolgočasen kakor kak enoličen zbor, ki prepeva vendo eno in isto melodijo. Po protinestrski melodiji je prišla sedaj na vrsto protifascistična. Ves tisk prepeva v enoglasnem zboru, da je «Zveza narodov» mednarodna laž, ki kot taka nima nikake bodočnosti. Istotako enoglasno so seveda tudi melodije o notranji politiki države. Edino nesoglasje v ta zbor zanesajo včasih «Voce Repubblicana» in kolkortoliko «Mondo» in pa njegov tujranji bratec «Risorgimento».

Pa tudi vsebinsko je rimski in sploh italijanski tisk precej enoličen. Medtem ko je namreč tisk drugih narodov nekaka dnevna enciklopedija vseh panog človeškega življenja, nudi italijanski tisk svojim čitateljem samo politični pregled in kro-

niko z majhno primesjo pregleda literature in pa sportnega gibanja. Z narodnim gospodarstvom, tehniko in drugimi panogami duševnega življenja se italijanski politični tisk ne ukvarja, ampak prepučta to strokovnim časopisom in revijam.

Ali navle vsem tem nedostatom predstavljata italijanski tisk mogočno politično in duševno potenco italijanskega naroda in zavzema eno iz prvih mest med kulturnimi narodi.

Politične vesti

POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI

Sušaškemu «Novemu listu» poročajo iz Beograda, da so glasovi o krizi skoro povsem utihnili. Vendar pa številni politični shodi, ki se pripravljajo za nedeljo, da kažejo na možnost bližnjih volitev.

Zlasti opozicija je še vedno uverjena, da mora priti do vladne krize, če ne popre, pa takoj po izglasovanju proračuna. V nasprotju s to domnevo pa bi bilo dejstvo da vlada sama po povratku finančnega ministra Stojadinovića iz Amerike, ne kaže nikake posebne delavnosti. Mnogo se ugiblje, ali bo minister Stojadinović poročal v skupščini o uspehih svojega potovanja v Ameriko, ali pa sploh ne poda nobene poročila, dokler se ne izjavi ameriški senat.

Veliko pozornost obračajo politični krogi vprašanju zahtevanih naknadnih kreditov. Finančni minister se jih brani in je pripravil sprejeti samo tiste kredite, ki le slučajno niso prišli v proračun, a še ti da se morajo gibati samo okoli 100 milijonov. Važno je za ministrskega predsednika Pašića dejstvo, da večino teh naknadnih kreditov zahtevajo radičevski poslanci. Pašić računa — tako ugibljuje politični krogi — s tem, da odklonitev naknadnih kreditov utegne dati povod za splošno politično razpravo z ostro noto, ki bi mogla eventualno povzročiti krizo v vladi. No do krize ne pride, ako se uresniči razširjena domneva, da je radičevski ministri ne bodo hoteli izzvati niti tedaj, če bodo njihovi naknadni krediti odbiti. Zato sodijo, da se bo po sprejetju proračuna politično življenje živahnjeje razvijalo. Zdi se pa, da hoče Pašić potegniti zapaš s tem, da odloči delo skupščine za štiri mesece. In to radi proslave svoje osemdesetletnice, ki da jo hoče tudi izrabiti kot agitacijsko sredstvo.

ČEHOSLOVAŠKA ODLIKOVANJA V JUGOSLOVAŠKI VOJSKI IN MORNARICI

Dne 14. t. m. je čehoslovaški poslanik v Beogradu na slovesen način izročil nekaterim zastopnikom jugoslovske vojske in mornarice, odlikovanja podeljena jim od predsednika čehoslovske republike. Ob tej slovesni priliki so bile izmenjene znamenite izjave.

Čehoslovaški poslanik je naglašal v svojem nagovoru, da je red «blega leva» edini, ki ga podeljuje čehoslovska republika ter da je število odlikovancev omejeno. Ni to — je nadaljeval — nikaka slučajnost ali mednarodna uljudnost, da je pretežno število teh oseb izbranih ravno iz vrst jugoslovske vojske. Največje število tistih, ki so med svetovno vojno s svojim žrtvovanjem za domovino in za slovaško idejo sploh, prispevali za osvoboditev obeh narodov, in ki si s svojim delovanjem v miru pridobili največje zasluge za bratstvo in prijateljstvo — je treba iskati v jugoslovske vojske.

Vojni minister, general Trifunović, se je zahvalil poslaniku Šeši za pozdravne besede ter je naglašal v svojem govoru prisrčno skupno delo obeh vojsk, ki sta neogibno potrebni za ohranitev miru. Zaprošil je poslanika, naj bo napram predsedniku Masaryku tolnač hvaležnosti jugoslovske vojske za podeljena odlikovanja.

MAKSIM GORKIJ O LENINU

V londonskem «Observeru» je bil objavljen nedavno razgovor rimskega dopisnika tega lista z Maksimom Gorkim, ki živi, kakor znano, navadno na Capri, a je prišel za nekoliko časa v Rim.

Nikaka tajna ni — je rekel Gorkij — da sem stopil v opozicijo proti sedanj. vladalci moje domovine. Odkar uživam gostoljubje tuje dežele, se ne vmešavam v nikako politiko in spremljam le od daleč usodo svoje domovine. — Vendar je podala nekoliko zanimivih in važnih izjav.

Da je v Rusiji nastal boljše vizez, a v Italiji fašizem, se je zgodilo zato, ker sta ti dve akciji našli globoke psihološke korene, ki jih pa ne opaža povprečno evropsko oko. Pa jih niso videli tudi tisti v Rusiji, ki sedaj prorokujejo, da iz teh korenov zrastejo drevesa. Ti Rusi, ki ocenjujejo Lenina samo z gledišča boljše vizez, ne razumejo, kak smisel je imel njegov nastop na narodno pozorišče. S povsem drugačnega vidika se mora presojati veliko vzhodno revolucijo.

Rusija je dežela pesimizma. Življenje tam ni bilo nikoli lahko. Bodočnost ni kazala nobenih nad, sedanjost je bila vedno tužna. Samo trpljenje, siromaštvo, pijanstvo, pijani govori in — aretacije. Kdor ni bil vsaj enkrat zaprt ali deportiran v Sibirijo, ni bil pravi Rus. In pa — žalostna filozofija. Literatura je povsod ogledalo narodne duše. V spisih Dostojevskega, Turgenjeva, Gončarova, Andrejeva in Tolstega nahajamo samo najtemnejše barve. Pišejo o smrti in ničvrednosti življenja, o trpljenju in zlu. Vsi so pesimisti. Tudi če kak ruski pisec piše komedijo, postaja njegovo delo tragedija. Nikdo v Rusiji se še ni zasmeljal v zdravem in srečnem smehu. Ni bilo v Rusiji pisca, ki bi govoril v srečnih tonih, ki bi vzbujal vero in optimizem. Če bi se bil pojavil tak človek, bi šli vsi za njim.

Tak človek je bil Lenin. Ni se sicer nikoli smejal. Vendar pa je izrekal nade, ko je govoril o življenju v državi proletariata. Lenin je imel filozofsko optimizma. Bil je edini v Rusiji, ki je vzbujal nade, dajal objube ter širil optimizem.

Gorkij je poznal Lenina od blizu in pravi o njem, da še ni videl človeka, ki bi toliko trpel. Vendar sta potem postala nasprotnika. Razdvojila sta se v nazorih. Sedaj pa, ko je Lenin mrtev, more Gorkij reči, da nikdar, ne poprej, ne kasneje, ni tako spoštoval kakega človeka, kakor je Lenina. Pa tudi se ni z nikomer tako boril, kakor z njim.

Kot političen delavec je Lenin izročil upravo dežele vsemu narodu. Te ideje ni Gorkij nikdar odobraval. Nikdar ni veroval — in ni nikoli spremenil tega svojega mnenja — da bi ruski kmet mogel vladati sedanjim nezavedni, neumljeni in nenaobraženi harod. Lenin je iztrgal vneti vlade iz roke inteligence in naobražene industrialnega stanu ter jih poveril takim, ki niso bili niti najmanj udeleženi

na ustvarjanju nove Rusije in ki so, na žalost, tudi nevedneži.

To je bilo mesto — je rekel Gorkij, — na katerem so se najina pota razšla, da se ne združijo nikdar več. Vendar pa: naj so bila politika v Rusiji in nje posledice take ali take, je gotovo to, da je Lenin prubudil Rusijo iz mrtvega spanja. V tem vojnem optimizmu je tudi prava pomembnost Lenina. To je edino, kar je moglo rešiti domovino. Ali ta vojni optimizem je nekaj višjega, nego je boljše vizez v Evropi. Boljše vizez kot politična formula ima v Rusiji globoke psihološke korene.

Gorkij je zaključil: Nisem Italijan in ne morem občutiti, kje in v čem se nahajajo koreni fašizma. Vem pa, da Mussolini, ki me s svojim optimizmom in svojstvenostjo spominja na Lenina, ne bi mogel z rimskega foruma zahajati v Anglijo, Francijo ter tam izvivati duhove svojih davnih prednikov. Zato se vsi, ki bi hoteli posnemati boljše vizez ali druge silne ideje, morajo poprej, nego sledijo njihovim primerom, zavediti pravega, realnega pomena teh idej.

DNEVNE VESTI

Izpopolnitev naših uradov v Gorici

Naše goriške poduredništvo v ulici Giosuè Carducci 7, I. ima sedaj svoj lastni telefon št. 327. Marikadaj so v raznih krajih šutili potrebo po hitri sporočitvi kakoga dogodka ali zadeve našemu gorškemu poduredništvu ter so se morali posluževati raznih drugih telefonskih prejemnic, da so potem te sporočile nadalje našemu poduredništvu. Od sedaj naprej naj se vsi naši ljudje v nujnih zadevah obračajo kar na našo telefonsko številko 327 Gorica. Na tak način smo zadostili zopet oni želji našega občinstva-čitateljev našega lista na Gorškem. Na vseh ljubiteljih našega lista je pa sedaj, da z dopisilanki, raznimi opozorili na gotove probleme goriške dežele obogatijo še bolj pestra in raznovrstna poročila z gorških dežele. O priložnostih, ko se zgledajo v Gorici po opravkih, stopi za trenutek v Gosposki ulici še v naše uredništvo, kjer lahko sporočijo s par besedami uredniku novosti svojega kraja, tamkajšnje gospodarske in prosvetne prilike. Ako te na tvoj poklic ne privede pogoste v Gorico, napiši kar v par besedah, ako ti je roka okorna vsled kmečkoga dela. Urednik bo še popravil morebitne pogrške; zadostuje mu le par podatkov. Nihče pa naj se ne jezi in naj ne zameri, ako ni vsaka stvar priobčena, ker postava je precej trda in stroga.

SMRTNA KOSA.

Včeraj je umrl tu gospod Ljudavit Matko, upokojeni pisarniški ravnatelj bivšega namestništva. Tudi v vseh svojih službenih kočjih položajih — poprej kot narečnik 97. pešpolka — ni pokojnik nikdar zatajeval svojega slovaškega rojstva. Zlasti je vzbujal in podpiral slovaško knjigo. V svoji službi je šel vedno z ljubeznijo na roko našim ljudem. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Včeraj je umrl po dolgi in mučni bolezni tu v Trstu v dobi 73 let g. Franc Tomažič, oče ugledne družine Tomažičevih. Pokojnik je bil dober in vzoren družinski oče, zvest in značjen narodnjak. Ni se uveljavljal sicer v našem javnem življenju, a tem večja je bila njegova vdanost do naše narodne stvari v domačem krogu družinskega življenja. Svoje sinove, lastnike trgovske trdnice Tomažič, je vzgojil v strogo narodnem duhu.

Pogreb pokojnika se bo vršil jutri v petek 19. t. m. ob 16.30 iz mrtvašnice pokopališča pri Sv. Ani. Užalosteni narodni družini naše iskreno sožalje!

DA NE BO NESPORAZUMLJENJA

Prejeli smo: «Edinost» z dne 11. t. m. je poročala o obravnavi, ki se je vršila na gorškem tribunalu v zadevi Ignacija Pisk in Alfonza Mraek iz Pečin radi pretepa. — Ker pa je moja skromnost tako srečna, da imen enako ime in priimek kot goroj omenjeni Pisk, zato me nekateri zamenjujejo za gorenjega, dasi se morem pohvaliti, da kat abstinent hodim s trezno glavjo in zato se tudi ne spuščam v tepeže in pretepe, kaj še da bi imel tribunal s menoj opravila. — Toliko v vednost onim, ki me poznajo za: Ignacija Pisk, ki se včasih, nazivljem tudi Pečinski Slavko».

LJUDSKI GLAS IZ JUŽNE AMERIKE.

Iz Erenada v Argentini pišejo «stariški Rijeci»: «Mi Itrani nastopamo povsod edinostno z našimi rodnimi brati Srbi, Hrvati in Slovenci. Z njimi se borimo ramo ob ramo za pravice našega naroda. Sicer vražo želimo, da bi stigli v rojstnem kraju živeti v bratski slogi. Zato rotimo naše «klerikalne» voditelje v Istri, naj odnehajo od svoje strankarske politike, ki je samo na škodo naši narodni stvari v Istri, ter da se postavijo ob bok našim narodnim voditeljem v Istri. Naj za božjo voljo prenehajo s svojimi lažnjivimi klevetami v svojem «Pučkem Prijatelju», ker naš stari pregovor pravi, da tam, kjer se dva pravdava, se veseli samo tretji. Bratje, ne sme se tako! Prenehajte s svojim strankarstvom in ne poslušajte tistih, ki vas vodijo v skušnjavo!» Tako rotijo in zaklinjajo raznolike naši pošteni trpini, ki si morajo v daljni tujini služiti vsakdanji kruh. Le zakrknjena srca in mrtve duše morejo trdozravno ostajati glube spricho take rodoljubne prozbe, takih opominov. Naj se že enkrat zavedo svoje najnaravnnejše dolžnosti napram lastnemu izmučenemu narodu, naj ne množijo njegovega gorja s podkignjem strasti brata proti bratu! Ta glas rojakov iz daljne tujine je tolačljiv pojav, ker pričča, kako te naše isceljence veče bratska ljubav s splemenjaki in rodno grudo v domovini.

ITALIJANSKA AKADEMIJA

Na svoji seji od 16. t. m. — zaključni zadnjega zasedanja — je odobril senat tudi zakonski načrt o ustanovitvi Italijan-

ske akademije. S tem zakonom hoče ustvariti vlada osrednjo kulturno napravo, ki naj bi bila nekaj podobnega — vsaj po svojem pomenu — ne po sestavu — kakor znana francoska akademija v Parizu. Člani te francoske kulturne naprave so največji duhovi, ki jih daje francoski narod na vseh poljih znanstvenega in kulturnega delovanja in ustvarjanja. Postati član francoske akademije — je največje odlikovanje in priznanje, ki ga more doseči francoski učenjak, pisatelj itd. Člani akademije se imenujejo nesmrtniki. In kdo bi ne hotel priti med one srečneže, ki ne umrejo več? Potegovanje za sedeže v akademiji je torej neodoljiva ambicija vsakega kulturnega delavca.

Sedaj dobi torej tudi Italija tako ustanovo, ki bo brez dvoma podžalala ambicije italijanskih učenjakov in pisateljev. Ze do sedaj, ko ni še niti ustanovljena, se je oglašilo ogromno število. Pri razpravi v senatu je povedal g. Mussolini, da jih je kar 2000! Koliko jih bo izvoljenih?

Nekateri senatorji so opazovali pri razpravi na nevarnost, da bi znala nova akademija popolnoma potisniti v pozabljenje vse sedanje akademije v Italiji. Senator Ciccotti je izrazil bojazen, da bo nova akademija nekaka diktatura nad duhom in mislijo. Odgovarjal je poročevalec sen. Gentile, oče solske reforme, ki je rekel, da bo italijanska akademija le izraz vere v duševno gibanje nove Italije...

Iz urada Pol. dr. «Edinost» v Trstu

Fran Škrij - Zavrhek: Prošnje za skrajšano dobo vojaških obvezancev se ne dajo ponavljati, kvečjemu izpopolniti dokumentacijo, dokler je postopanje v teku. Če je enkrat postopanje zaključeno, se komisija ne povrne na stvar, izvzemi slučajje, da so nastopile nove okolnosti, novi pogoji, nova motivacija. Prizadetemu, ki mu je bila prošnja zavrnjena, ostane le še ena pot: rekurz na vojno ministrstvo. Vam je bila prošnja oddata; razkurirajte!

Marija vd. Žagar - Bekurica: Izposlovali smo devinkulacijo pokojninskega obroka pokojnega Andreja Žagar. Priskrbite: 1) mrtvaški list, 2) notornostni akt in 3) prepis testamenta, vse na kolkovčanem papirju od 2 lir. Tajništvo.

Podružnica «Glasbene Matice» na Opčinah priredi v soboto, 27. t. m., svoj prvi glasbeni večer. Podružnica obstoji komaj leto dni in si je nadela kot glavno nalogo gojitev orkestralne glasbe ter vzgojo naraščaja v dosego tega namena.

Sporod večera obsega točke za orkester, solospve, gosli in klavir ter dvoje gosli in vijolo in bo objavljen v nedeljski Stevilki. — Opozorjamo že danes vse ljubitelje glasbe na zanimivo in redko priliko, ki jo okoličani drugače moramo iskati le v mestu.

Društvene vesti

— Mladinsko društvo «Prosveta» Opčine. Danes točno ob 8. uri skupni sestanek. Prosim točno.

Jutri radi praznika odpadejo godbene vaje. — Predsednik.

— Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 28. t. m. ob 4 popoldne v prostorih otroškega vrta (na stari policiji, Kjarbola Zg. 11) po sledečem dnevnem redu: 1) Nagovor predsednika, 2) Poročila tajnika, blagajnika in revizorjev, 3) dopolnilna volitev odbora in nadzornišstva, 4) slučajnosti.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE Tehnično Vodstvo Nogometa Uradno poročilo.

Seja dne 17. marca 1926.

Odobrene tekme: Jadran-Rocol 2-2; Adria-Magdalena 1-1; Tommaseo-Prosek 4-0; Primorje-Višava 6-2; Obzor-Volga 2-0; Prosveta-Sparta 7-0.

Tekma Adria-Zarja: Na podlagi poročila sodnika ter ustmenega zaslišanja istega se priziv Zarje odbije ker se ni dognal tehnični pogrešek sodnika, ter odobri tekmo 4-0 v prid Adriji.

Kazni igralcem: strogi ukor: Novak (Zarja).

Nedeljske prvenstvene tekme: Glej poročilo S. S.

URADNO REDOVANJE.

I. Divizija.	I. V. R. T. N. T. Z. I. K. G. B. E. T.
Adria	8 6 2 — 24 8 14
Obzor	8 6 1 1 22 4 13
Gorica	7 4 2 1 9 6 10
Prosveta	8 3 1 4 20 11 7
Zarja	8 3 — 5 9 17 6
Volga	8 2 — 6 8 18 4
Sparta	9 1 — 8 10 38 2

II. Divizija.	I. V. R. T. N. T. Z. I. K. G. B. E. T.
Tommaseo	9 8 — 1 22 8 16
Jadran	9 5 2 2 24 14 12
Rocol	9 3 3 3 14 20 9
Primorje	6 3 1 2 22 13 7
Magdalena	4 1 2 1 7 5 4
Zarja	6 1 2 3 6 9 4
Višava	7 2 — 5 11 17 4
Prosek	7 1 2 4 7 16 4
Adria	7 1 2 4 6 17 4

T. V. N.

SAVEZ SODNIKOV.

Uradno poročilo.

Seja dne 17. marca 1926.

Sodniki za prihajajoče tekme.

Nedelja 21-3-1926.

Igrišče Obzor ob 11: Zarja-Primorje — g. Kras, igrišče Adria ob 11: Magdalena-Višava — g. Bertomelj, igrišče Adria ob 13: Adria-Prosek g. Bertomelj.

Nedelja 28-3-1926.

Igrišče Adria ob 11: Rocol-Adria — g. Kras, igrišče Primorje ob 11: Zarja-Višava — g. Bertomelj, igrišče Primorje ob 13: Prosek-Jadran — g. Bertomelj, igrišče Primorje ob 15: Primorje-Magdalena — g. Bertomelj.

Nedelja 4-4-1926.

Igrišče Obzor ob 13: Magdalena-Prosek — g. Kras.

Nedelja 5-4-1926.

Igrišče Obzor ob 13: Magdalena-Zarja — g. Bertomelj.

S. S.

«Jadran» - «Rocol» 2:2 (2:2)

Rezultat je iznenadil, ako pogledamo na izid turne tekme, ki se je končala v prid «Jadranu» kar z 9:2. «Rocol» se je mnogo povzpel in igral v novi formaciji, medtem ko je igral «Jadran» z dvema rezervama. Rezultat odgovarja močem obeh klubov. Sicer je še četrte ure pred koncem igre izgledalo, da bo zmaga na strani «Rocola», ki jo je do takrat tudi držal v rokah z 2:0. Toda «Jadran» je takrat v teku 2 minut iztrgal zmago «Rocolu» in izenačil.

Potek igre je bil približno sledeči: Zogo ima «Rocol», toda «Jadran», mu jo vzame in napada kakih 10 minut. Po par strelih, ki niso bili nevarni, preide igra polagoma na «Jadranovo» polovico. Benčič V. zagrebi roko v kazenskem prostoru, strelja Sila, toda Novak ubrani. Igra se prenese na stran «Rocola», kjer njegovi branilci pokajo nekaj lepih obrambnih strelcov. Toda po krasni fugi Sile se stvar nekoliko obrne, kajti goal, ki ga ustrelje, je neubranljiv. Igra postaja dolgočasnejša. Po kratkem času zabije Sila goal za belo-modre in s tem konča tudi prvi polčas.

Drugi polčas prične kakor prvi z rahlo premočjo «Jadranu», toda polagoma «Rocol» odgovarja in preide v oster protinapad. Novak ubrani več nevarnih strelcov. Četrte ure pred koncem rodi kombinacija Benčič V. in Resinovič I. neubranljiv goal, ki igralce «Jadranu» močno podžge, da pričnejo s ostrim napadanjem. Dve minuti za tem zagrebi «Rocol» 30 m pred vrati «spodmik». Strelja Resinovič III. naravnost v levi kot vrat in s tem izenači igro za črno-zelene. Obe čet' sta tedaj napeli vse svoje sile, da zabijeta goal zmago. Pet minut pred koncem pripeljejo forwardi «Jadranu» žogo pred vrata «Rocola». Majerovič hoče streljati, toda sodnik žvižga — offside. Radi tega bi bilo seveda kmalu prišlo do neljubih incidentov. Igralo se je v živem tempu do konca, ki je našel igralce na «Jadranovi» polovici.

Publiko še precej in sportna; na strani «Jadranu», proti koncu jako živa. Zeleni bi le, da bi mestni klubi in njih pristahi rabili pretridih besed na račun igralcev «Jadranu». Posebno kar se tiče nazivanja njihovih imen, kot Tone, Jože, Frane, Viko itd., mislim, da so še vedno lepša pa kot ona, ki so v navadi v mestu kot Giustole, Pe-pile, Giovanin, Rico, Mario itd.

Sodnik g Bertomelj dober. —br—

S. D. Adria.

V petek, dne 19. t. m. redni društveni sestanek z izredno važnim dnevnim redom; javila se bodo članstvu določena sportna vodstva za vse mogoče panoge, kakor: nogomet, hazena, lahka in težka atletika in kolesarstvo. Istočasno vabi društvo vse sponornike ene ali druge panoge, ki bi bili pripravljeni se udeleževati za barve. S. D. Adria, na ta sestanek. V nedeljo training hazene — prva četa dobi pravčasno obvestilo o tekmi za nedeljo.

Iz tržaškega življenja

ODMEVI TRAGIČNEGA KONCA MLAGA FINANČNEGA STRAŽNIKA

Gre za samomor, ne za nesrečo - Obupni korak stražnikove zaročenke

Te dni smo poročali, da so v nedeljo zvečer našli na železniški progi med Barkovljami in Trstom truplo 25-letnega finančnega podbrigadirja Angel Gallo, ki ga je — kakor se je takoj dognalo — povozil beneški osebni vlak št. 628. Omenili smo tudi, da ni bilo mogoče ugotoviti, ali gre za samomor ali — kar se je sprva zdelo verjetnejše — za nesrečo.

Ta domneva bi bila končno tudi obveljala, da niso te dni prišle na dan različne okoliščine, ki predstavljajo žalostni dogodek v drugačnj, precej skrivnostni luči. Predvčerajšnjim je prišla na poveljništvo legije finančnih stražnikov mlada ž

je pričela iskati ob prog, a ker ga ni našla, se je naposled napotila sama domov, misleč, da se je Gallo za šalo skrill pred njo, ali pa da je radi kakega drugega razloga šel sam dalje svojo pot. Bila je tako trdno uverjena v tej domnevi, da ji niti ni prišlo na um, da bi se mu bilo kaj pripetilo. Šele naslednji dan je zvedela iz listov, kaj se je zgodilo.

Častnik, kateremu je Pjeličeva povedala to zgodbo, je vzel njeno izpoved na zapisnik, pri tem pa je večkrat opozoril Pjeličevu, da se nekatere njene trditve ne krijejo z okolščinami, ob katerih je bilo najdeno truplo nesrečnega podčastnika. Pjeličeva je bila videti zelo potrta, vendar pa je vztrajala pri svojih izjavah, namreč, da se je Gallo ponesrečil.

Toda Pjeličeva očitno ni povedala vsega, kar je vedela o žalostnem dogodku; zamolčala je kako tragično okolnost in te svoje tajnosti ni hotela izdati. Sklenila je, da jo prikrije in zapeti za vedno s smrtjo. Včeraj predpoldne okoli 11. ure je na domačem

dvorišču izpla precejšnjo količino — kakih 100 gramov — octove kisline. Kmalu potem so jo našli ljudje, ko se je zvijala na tleh v hudih bolečinah. Nekdo je nemudoma telefoniral na rešilno postajo in kmalu potem je prišel na lice mesta zdravnik, ki je podal Pjeličevi prvo pomoč. Nato je bilo nesrečno dekle prepeljano v mestno bolnišnico, kjer se sedaj bori s smrtjo.

Dramatična tajnost, ki obdaja strašno smrt podbrigadirja Gallo in obupni korak Pjeličeve, ni še pojasnjena, vendar pa se že lahko z gotovostjo sklepa, da gre za ljubezensko dramo. Zaljubljenca sta najbrž sklenila končati z življenjem; hotela sta skupno skočiti pod vlak. To domnevo podpira njuna navzočnost na železniški prog. Ako sta se nameravala sprehajati v samoti, bi si bila zaljubljenca pač lahko poiskala pripravnejše in manj nevarno mesto. Očividno je pa Pjeličevi v usodnem trenutku, ko je Gallo izvršil obupni skok, odrekel pogum in je prestrašena zbežala. Pozneje jo je obvladala žalost in v obupu je sklenila slediti dragemu na oni svet.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

LJUDSKO GLEDIŠČE - TRG. DOM.

F. Molnar - Skrbinšek: «Vrag»
Prihodnjo soboto ob 21. uri in v nedeljo ob 16. uri se uprizori silna satirična komedija v treh dejanjih «Vrag». Ta igra je na vseh večjih odrih stalno na repertoarju in kadarkoli je uprizorjena vzbudi največje zanimanje med gledališkimi občinstvom, kar pomeni, da stvar vsestranske ugaja. Jo pač zna izmed najkrepkejših satir-komedij na naše sedanje razmere, na našo človeško družbo in nje konservativno, leno duševnost. Vrag, ki se prikaže na odru — odru življenja, — zamore konstatirati, da človek v vražjih lastnostih prav nič ne zaostaja za vragom temveč, da ga v marsičem celo prekaša. Njegovo poslanstvo pri nas se mu zdi skoraj od več, — kajti človek itak vztraja na svoji zgrešeni poti laži, hinavstva, farizejstva in — mučenosti in hoče priti tja, kamor vodijo, le hudčeva pota in je pač tako.

Igra je jako zabavna, prepletena skozi s satiričnim humorjem.
Pri predstavah za odrom sodeluje orkester Glasbene Matice. Igro režira Košuta, inscenira Kozman.

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA VIDEM-SKE POKRAJINE

(seja 16. marca 1926.)
Zadeve, ki so se odobrile: Libušnje: Bilanca 1925.; Skrilje: Bilanca 1925.; Anhovo: Rekurz proti davku na obrtnico Frank; Kamnje: Odstop delnic vipavske železnice deželi. Zadeve, ki so se odložile: Rifenberg: Plača kaplana in cerkovniku; Vrtojba: Pooblastilo za pravdo proti Arčonu radi mojenja javne posesti; Št. Viška gora: Davek na živino; Kobarič: Davek na živino; Kanal: Ureditve brajde; odškodnina Valentini-ju. Razne odredbe: Podgora: 23 rekurzov proti obrtnemu davku in 2 rekurza proti davku na obrtnico (nekaj odobrenih, nekaj zavrnjenih).

Senator Gentile v Gorici.
29. marca ob 9. uri zvečer bo predaval v gledišču Verdi v Gorici senator Gentile, kateri je vsem nam Slovencem le preveč poznani radi svoje šolske reforme.

Šahovski turnir v Gorici.
Šahovski turnir med člani Goriških mestnih društev se prične dne 25. t. m. Poživimo vse one, ki bi se ga hoteli udeležiti, da se pripravijo do 24. t. m. v ulici Sv. Ivana. Z 24. t. m. se bo vršil sestanek vseh udeležencev, kjer se določijo vse podrobnosti glede sporeda i. dr. Priprani smo, da bodo merili svoje moči vsi, ki goje šah, ter da se bodo turnirja gotovo udeležili. — Sklicatelj.

Zvezin zbor. — Goriški krožek. V nedeljo 21. t. m. vaja ob 9. uri v navadnem prostoru. Točno vsi!

DAVEK POSEBNE SORTE.
Naokrog po Gorici in posebno okoli Slovencev hodita dva čedno običena gospoda ter z vso silo zahtevata, da se naročilo na časopis: «I confini d'Italia». Ker se dotična dva gospoda obnašata tako, kot da bi bili vsi prisiljeni se naročiti na njun časopis, opozarjamo vse naše ljudi, da ni prav nič čudno tega storiti. Mnogi so se splašili tega siljenja in plačali zahtevanih 80 lir za siljenji jim časopis. Ob tej splošni denarni revščini ta davek posebne sorte ni ravno malenkosten.
Opozarjamo naše ljudi, da naj se ne pustje od nikogar strahovati ter naj vsako prekomerno siljenje naznanijo oblasti.

TRG SV. JELARJA V GORICI.
Ne le njegov drug sv. Andrej, tudi sv. Hilarij izgubila vedno bolj na svojem pomenu in nekdanji tržišni slavi.
Napomnil se je res živinski trg ta dan z množico ljudi in živali, ravnotako r. vozovi trg na Kornu, oni sv. Antona in pa izvojni trg, toda bile so še tu pa tam prazni

nine. Niti zdaleka ni bilo tolike množice ljudi kot prejšnja leta. In še ti preostali so bili bolj revni v svojih zahtevah. Najbolj miroljuben policaj tega sveta bi jih ne mogel opomniti, da so prehrupni in prešumni v gostilnah.

Lansko leto je bilo ta dan na trgu trikrat toliko krompirja kot letos. Res, da so lani napačna poročila nekega lista povzročila neke vrste paniko med hribovci, tako da so preplavili na ta dan trg z neobičajno množico krompirja, toda kljub temu dejstvu in primerjavi moramo le ugotoviti, da je bilo letos krompirja pod povprečno množico. Zato pa mu je bila cena še precej visoka. Držala se je okoli 1.15 lir. Prekupci, ki so ga nakupili na lico mesta v Gorah po L 0.70, so napravili še precejšnje dobičke. Skoraj vse pripeljano blago je bilo pokupljeno. Da pa ni bilo kljub mali količini pripeljanega krompirja tako velikega povpraševanja, sta bila dva vzroka:

1. Zmanjšano sajenje krompirja v goriški okolici radi lanskih nesreč.
2. Precejšen uvoz jugoslovenskega semenskega krompirja od strani Zadrudne zveze v Gorici in pa tržaškega Kmetijskega društva.

Vsi prodajalci krompirja so tožili o lanskem slabem krompirjevi letini.
Mladi prašiči so se zadnje tedne precej dvignili v ceni ter so se prodajali na trgu po L 110—115. Goveja živina še vedno nizka, pa je težnja, da se radi bližnje pomladne cene dvignejo. Kupce krav je posebno strahil pred kupčijo sramišni katar, ki divja v nekaterih krajih.

Zamudniki so dvigali naročena sadna drevesca pri Kmetijskem uradu na Tržaški cesti. Pridružili so se jim še nakupovalci murvovih dreves in povsod so se križali in srečevali po cestah ljudje s šopi mladega drevoja. Opazilo se je iz govorjenja, da se ljudje ne zanašajo več samo na trte, ampak da iščejo rešitve iz težkega položaja tudi v sadjereji, sviloreji in drugem.

Ugodno pomladansko vreme je izpraznilo radi nujnega poljskega dela že v opoldanskih urah veselo gnečo Raštelja, Korna, Sv. Antona in drugod.

Razni goriški trgovci so imeli tako zopet par ur brezplačnega pouka in govorjenja v slovensčini.

— Norec na tržaški cesti. V torek se je skrill v neki hiši na tržaški cesti človek o katerem se je pozneje doznalo, da se mu je — revežu — omražil um. V rokah je tiščal listič, na katerem je bilo zapisano: Via Leopardi, bolniška blagajna, nujno! Zeleni križ je spravil reveža, ki se piše Tronkar, v umobolnico.

VOJŠČICA NA KRASU.

Poskušan samomor.
Nekega moža, katerega imena za danes nečemo priobčiti, je prignala revščina in drugi vzroki tako daleč, da si je hotel vzeiti življenje. Pri tem nesrečnem namenu mu je pa spodletelo. Ko je skočil v neko globoko jamo je obležal na iz stene moleči skali. Hud sunek ga je najbrže pripravil k pravi pameti. Začel je kričati na pomoč. Ljudje so prihiteli in ga odvedli k njegovi preplašeni družini.

VIPOLŽE.
Vabilo k prireditvi društva «Vrtec» v Vipolžah dne 19. t. m. na praznik Sv. Jožefa točno ob 3.30. uri popoldan v prostorih g. Jasnica.

1) Gregorčič: «Naša zvezda» deklamacija.
2) «Na planine» poje moški zbor iz Kozane.
3) Finžgar: «Razvalina življenja» drama v 3 dejanjih.
4) «Mesec» poje mešan zbor iz Medane.
5) «Poštna skrivnost» burka v 1 dejanju.
6) «Crni čopi» poje mešan zbor iz Vipolže.
Po igri prosta zabava in srečolov. K obiludeležbi vabi — Odbor.

njegova spremljevalca prišli do neke peščene jame, ki je bila izdolbena v hrbtu neke sipine. Z glasnim lajanjem se je Top ustavil pred njo. Spilett, Harbert in Pencroff so hiteli noter.
V jami je bil Nab, ki je klečal poleg trupla, ki je ležalo na listnati stelji...
To je bil inženir Cir Smith.
OSMO POGAVLJE.
Nab se ni ganil. Mornar mu je zaklical samo eno besedo: «Živ?»
Nab ni odgovoril. Gedes in Spilett sta prebledela, Harbert je sklenil roke in obstal nepremičen. Nesrečni zamorec ni v svoji bolesti videl tovarišev in ni slišal mornarja.
Poročevalec je pokleknil poleg negibnega trupla in pristavil uho na inženirjevo prsa, potem ko mu je odpel obleko. Minila je minuta, ki se je zdela večnost. Skušal je zaznati srčno utripanje.
Nab se je nekoliko vklonil in se ozrl okrog sebe z bladnimi očmi. Nikoli ne bi mogel obup tako hudo izpremeniti človeškega obličja, kakor je njegovo. Iztrpan

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, tast, stari oče

FRANC TOMAŽIČ

v dobi 73 let, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, 19. t. m., ob 16.30 iz mrtvašnice pokopališča Sv. Ane naravnost v družinsko grobnico.

TRST, dne 17. marca 1926.

Marija, soproga. Franc, Zvonko, Rudolf, sinovi.
Antonija, sinaha. Boris, vnuk, in ostali sorodniki.

To velja kot direktno obvestilo

Odlikovano Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III št. 47.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljeni

Ljudevit Matko

pisarniški ravnatelj v pokoju

danes zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, 18. t. m., ob 4. uri iz mrtvašnice mestne bolnice.

TRST, 17. marca 1926. (322)

Zalujoča soproga Marija, sin Tomček in ostali sorodniki.
Pogr. podjetje Nuova Impresa, Corso V.E.III 47

MALI OGLASI

VILA GIARINI ex Delorenzi s pripadki, parkom, Nabrežina, krasna lega se proda na javni dražbi sodnije Tržič 25. marca ob deveti uri. Cenitev Lir 49540.— najnižji ponudek Lir 24770.— vadij L. 4945.— Informacije daje pisarna Dr. Ferfolja Filzi 17. 366

ŠIVALNI STROJ za krojače, znamka «Singer», se proda. Skopo št. 1. 363
SLUKINJA za gostilno se išče. Via Udine št. 13. 364

IVAN KAGIN, Gorica, P. Tommaseo 29 (Piazzetta), tovarna glasvirjev, harmonijev, organ. Ugledovanje in popraviljanje po najnižjih cenah, zalogovano. Predaja na obroke. Cenik brezplačno. 365

POSESTVO obstoječe iz hiše s 4 prostori in hlevom 2 vinogradov, sadnega vrta, v najlepši legi v Dobravljah pri Tomaju, več njiv in travnikov se ugodno proda. Pojasnila v Dobravljah št. 16 ali Škedenj št. 521. 362

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI, steklenica po L 6 se dobiva samo v lekarni «Castellanovich» Trst, Via Giuliani 42. 357

BOFER išče službe, če mogoče na deželi. Govori oba jezika. Naslov pove goriška uprava. 346

HIŠA, pripravna za gostilno in prodajalno, se proda v Gorici. Pojasnila daje goriška uprava. 347

TRGOVSKI pomočnik dobi službo. Hrana ni stanovanje pri družini. Plača po dogovoru. Počkanj Fran, Kozina. 337

POHIŠTVO novo pripravno za urad ali agencijo blagajna, klop, mizice, kovinarstva mreža in svetilka se prodajo. Naslov pri upravnistvu. 367

PRSI SIROP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhijalnim afekcijam. Steklenica za odrasle L 7.50, za otroke L 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42. 218

BABICA, avtoriziranc, sprejema noseče, Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 290

ŽIVINOZDRAVNIŠKA SREDSTVA proti vsaki živalski bolezni se dobijo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42. 219

POZOR!

Preden kupite psa in stroji, ogledajte si stroj „Rheinmetall“, ki je na prvem mestu današnje moderne mehanike. Nemški izdelek iz tovarne Rheinmetall-Werke, Düsseldorf. Petletno jamstvo. Polovico prihranite, če kupite naravnost pri glavnem zastopniku za Italijo R. Simons, Gorica, Via Mazzini št. 5. Da se uverite o prvovrstnosti stroja, dobite ga šest dni na poskušnjo brez vsake odškodnine. Ceniki na zahtev brezplačno. Tudi rabljeni stroji se prodajo. — Izvršujejo se popravila vsakovrstnih pisalnih strojev in registrskih blagajn. Za solidno delo se jamči. Štampiljke, trakovi in kopirni papir za pisalne stroje vedno v zalogi iz prvovrstnih tovarn. — Občinstvu se priporoča

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Madonna 10/II 354
NADOMESTNICA s kavcijo, za dobro uspevajočo trafiko v Gorici, se išče. Informacije: Gorica, via Favetti 17. 349
GLASVIRJE, harmonije, orkestrone itd. v vsakem stanju popravila in uglašuje Pečar, Gorica, via Corneo 17, II. 94
BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerschitz-Sbaizero, Farneto 10 (podaljšana Gimnastica), lastna vila, telefon 20-64. 220
ELIZIR GINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljšo zdravilo proti ledodnim šibkostim in za rekonvalescenca. Steklenica L 6.— Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42. 217

DEKLICA, 14 let stara, bi rada vstopila kot učenka v trgovino špecerijske ali manufakturne stroke. Prijazne ponudbe pod «Učenka N. Z.» na upravnistvo. 336

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE, Robert Berka Gorica, sedaj Corso Verdi 36. — Lastnik se je specializiral na Dunaju, bil več let asistent zobozdravnika dr. Pika. Laboratorij otvoren že 1918. Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6., ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. 253

POMLADNO ZDRAVLJENJE. Trpoški sok (Scirippo di salsapariglia dell'Alabarda) izdelan v lekarni Castellanovich, Trst, via Giuliani 42, posebno priporočljiv za starejše proti poapnju žil, ker vsebuje joduro in je vsled tega izborno čistilno in krepično sredstvo. Steklenica stane L 11. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich. 281

TVRTKA C. VISINTIN

Trst, Via delle Torri 2 (vogal S. Lazzaro nasproti cerkvi Sv. Antona novega)
O priliki velikonočnih praznikov dnevni dohodi:
Izgotovljene obleke za moške in dečke, površniki, dežni plašči i. t. d. i. t. d.
Bogata izbira tu- in inozemskega blaga. Lastna prvovrstna krojačnica.
Ogledajte si naša okna in naše cene 375

Fredno kaj nakupite, obiščite
Veliko skladišče pohištva
ALESSANDRO LEVI MINZI
Via Rettori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13
Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbori. 338

Tvrška GIUSEPPE SPECHAR

TRST, Via S. Caterina št. 7 (Piazza Mazzini)
naznanja svojim odjemalcem, da je prejela veliko izbero tu- in inozemskega blaga za moške in ženske obleke. — Najlepše in zadnje novosti po konkurenčnih cenah.
Specijalizirana angleškega in češkega blaga
Velika izbira površnikov, dežnih plaščev, izdelanih oblek. — Zadnji vzorci.
Sprejemajo se naročila po meri 356

Preden kupite psa in stroji, ogledajte si stroj „Rheinmetall“, ki je na prvem mestu današnje moderne mehanike. Nemški izdelek iz tovarne Rheinmetall-Werke, Düsseldorf. Petletno jamstvo. Polovico prihranite, če kupite naravnost pri glavnem zastopniku za Italijo R. Simons, Gorica, Via Mazzini št. 5. Da se uverite o prvovrstnosti stroja, dobite ga šest dni na poskušnjo brez vsake odškodnine. Ceniki na zahtev brezplačno. Tudi rabljeni stroji se prodajo. — Izvršujejo se popravila vsakovrstnih pisalnih strojev in registrskih blagajn. Za solidno delo se jamči. Štampiljke, trakovi in kopirni papir za pisalne stroje vedno v zalogi iz prvovrstnih tovarn. — Občinstvu se priporoča

Cira Smitha se je izvil vzdih in zdelo se je, kakor da bi hotel izgovoriti nekaj besed.
«Se ga homo rešili!» je rekel poročevalec.
Pri teh besedah se je Nab vnovič poridilo upanje. Stekel je svojega gospoda, da bi videl, če nima kje kakšne rane. Ne na glavi, ne na životu in udih ni bilo nebene rane, niti brazgotine ne. To je bilo čudno, zakaj po vsej verjetnosti ga je voda vrgla mimo kamenitih klet in suho. Celo roke so bile popolnoma brez rane in ni bilo moč govoriti, kako se je inženir prebil skozi skalovje, ne da bi se najmanj poškodoval.
Toda pozneje se bo to že pojasnilo. Ko bo mogel Cir Smith govoriti, bo že povedal, kaj se je z njim zgodilo. Zdaj je bilo glavno priklicati ga zopet v življenje. Začeli so ga drgati po telesu s trdim mornarjem jopičem. Močno drganje je ogrelo inženirjevo telo in kmalu je začel ponesrečenec pregibati roke in enakomernije dihati. Če bi ne bilo poročevalca in njegovih spremljevalcev, bi Cir Smith umrl od onemoglosti.

«Ti si torej mislil, da je tvoj gospod mrtev?» je vprašal mornar zamorca.
— Seveda, mrtev! je odgovoril Nab; in če bi vas ne bil Top našel in pripeljal semkaj, bi bil pokopal svojega gospoda in umrl zraven njega.
Iz tega je razvidno, na kakšni tanki nitki je viselo življenje Cira Smitha!
Nab je pripovedoval, kako se mu je vse pripetilo. Ko je na jutro prejšnjega dne zapustil kamine, je šel v severno smer in prišel na obrežje, ki ga je že preiskal.
Brez upa, kakor je zdaj priznal, je na bregu, v pesku in kamenju stikal za sledovi, ki naj bi ga vodili dalje. Posebno se je zanimal za obrežje, ki leži nekoliko višje, zakaj dolenji rob je bil v območju plimovanja, ki je gotovo zabilo rjorebitne sledove. Ni več pričakoval, da bo našel svojega gospoda še živega. Hotel je najti le njegovo truplo, da ga s svojimi rokami zagrebe in mu napravi grob.

PODLISTEK

JULES VERNE: (28)

Skrivnostni otok

Tedaj je Top nenadoma postal silno nemiren. Skočil je naprej, se vrnil k mornarju in zdelo se je, kakor da ga hoče nagnati, naj pospeši korake.
Pes je zapustil obrežje in izginil med peščeni sipinami, koder ga je vodil njegov neprekosljivi nagon.
Šli so za njim. Kraj je bil videti popolnoma zapuščen; nobeno bitje ga ni oživljalo.
Peskovina je tvorila nepravilno vrsto majhnih vzbočin in gričev, ki so zavzemali veliko prostora. Ti griči so bili podobni majhni Svici, in kdor se je hotel znajti med njimi, je moral imeti izvrsten nos.
Čez kakih pet minut so poročevalec in

TREBUŠA.
Pri nas devajo strajce v perilo. Brunat je odšel zopet v svojo domačijo in tako je končala v kratkem politična sprememba nekaterih naših domačih »značajnežev«.

IZ TOLMINA.
«Solsko društvo» v Trstu je prejelo iz Tolmina 200.— lir s pripombo: Podpisane poklanjajo «Solskemu društvu» v Trstu znesek 200.— lir iz čistega dohodka naše predpustne prireditve. Ob tej priliki se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so preplačali vstopnino, posebno pa Tebi «Čuk na palci», ki si nam s svojo čudno, duhovito reklamo mnogo pripomogel, da je naša prireditev tako dobro uspela. Priporočamo se Ti tudi v bodoče, ker ne mislimo se zaključiti, čutimo še —
Tolminske tete.

SLAP OB IDRJIJ.
Kaj je z rudnikom?
Podjetje Viganò se nadalje vztrajno pozaveduje po rudi v Zlebeh. Te dni ima priti z Dunaja komisija, da ugotovi kaj da je pravzaprav gotovega in obetajočega za bodočnost. Naravno, da tudi mi pazno sledimo razvoju cele zadeve, ki bi utegnila postati odločilnega pomena za našo vas.

KOBARID.
Izkušnje z dosedanji zadnjim občinskimi tajnikom je pač naučila voditelj občinske uprave pri nas v Kobaridu in pa še doli pri višjih oblasteh, da brez poznavanja jezika občanarjev ne gre in pa ne gre občinski voz naprej. Trpelo je celo ljudstvo, trpel komisar, trpel tajnik sam in še najbolj je trpela občina. Zato pa prav toplo prosimo, da se pri imenovanju novega tajnika res mnogo gleda na znanje jezika občanarjev Kobarida in Trnovca.

Kobaridci. (Siede podpisani)
AJDOVŠČINA.
Napad.

V petek med 10. in 11. uro zjutraj se je napotila vdova g. Karolina Marc, Planina (Novakov mlin) na pošto v Ajdovščino, da dvigne vsoto 33 lir. Steza pelje po samotnem polju. Nekako v sredi poti pride proti njej mladenič, kakih osemnajst let star, zastavi ji pot in ji zažuga: «Denar ven, drugače vas ubijem!» Vsa prestrašena in vznemirjena ga vpraša vdova: «Kakšen denar?» V tem trenutku je pa že zamahnil napadalec z debelo gorjako proti glavi, a na srečo si je vdova zakrila glavo in udarec, ki je bil namenjen glavi, je ravnal le ramo. Napadalec je nato zgrabil vdovo, vrgejo jo na tla, zamašil ji z levico usta, z desnico ji je pa iztrgal žep iz krila ter zbežal. V žepu je imela gospa Marc 150 lir in nakaznico za 33 lir. Napad se je takoj naznanil orožnikom, ki so šli z g. Marčevko na prostor, kjer se je bil napad izvršil. Kakih par sto korakov v smeri, v kateri je napadalec bežal, se je dobil odtrgani žep, v njem molitvenik in rožni venec. O 150 lirah kakor tudi o nakaznici za 33 lir pa ni bilo ne duha ne sluha. Tudi napadalec je izginil.

TEMNICA NA KRASU.
Cerkev imamo sedaj hudo lepo. Je kot pravijo vsaj od znanj ena najlepših, kar jih je bilo po vojni sezidanih. Tudi do svojega dušnega pastirja smo prišli.
Le pevec se sedaj nekaj kujajo radi organista. Tako smo že več časa brez cerkvene glasbe petja, tako da izgledajo nedeljske maše kot navadne tihe maše ob delavnikih.

AVČE.
V nedeljo dne 14. t. m. se je na podlagi prefektove odredbe iz Vidma razpustilo «Izobraževalno društvo v Avčah» in se zaplenilo vse njeno imetje. Tozadeveni dekret se je izročil sedanjemu predsedniku Prosvetnega društva «Dom», z ozirom na to, da je «Izobraževalno društvo» z dovoljenjem občnega zbora preteklega leta spremenilo društveni naslov, kar je bilo svoječasno in pravočasno naznanjeno pristojnim oblastim. Izvršitev odredbe je bila poverjena kr. karabinarjem v Ročinju.

Razpis omenjenega društva, je v navedenem dekretu sledeče utemeljen:
«Da je, Izobraževalno društvo zbirališče slovenskih irendentistov, kjer se neprestano razvija protitalijanska kampanja, po predsedniku Avg. Kovačiču, kateri je bil dne 17. febr. aretiran, ki je z drugimi napadel in ranil fašista Erjavca, kateri se kot takega javno kaže.
Dolje, ker se delovanje društva ne omejuje le na izobrazbo vpisanih članov, temveč je usmerjeno, da goji sovraštvo proti Italijanom in državi, z vidno nevarnostjo za javno varnost.»

V tem dokumentu je razvidno kako napačno je poučena oblast od onih, ki so naredili to famozno ovadbo.
V Avčah ne obstoja Izobraževalno društvo» pač pa «Prosvetno društvo Dom», kateremu ne predseduje Avg. Kovačič, niti ni član odbora pri temu društvu. Nikdar in nikdo ne more navesti en sam konkretni slučaj, da bi se v tem društvu vršila protidržavna kampanja in gojilo sovraštvo proti Italijanom. Ta dejanja, — ki so še drugi slučaj za podlogo ovadbe —, so se pojavila le v razgreti in domišljavi glavi ovaditelja, — s posebnim namenom....
Dolje, ker se delovanje društva ne omejuje le na izobrazbo vpisanih članov, temveč je usmerjeno, da goji sovraštvo proti Italijanom in državi, z vidno nevarnostjo za javno varnost.»

Videli sem nedavno uprizoritev jako težke, sicer pa malo vredne igre «Miklova Zala». Scena je bila silno futuristična, pa ne iz namena, pač pa radi nezumevanja in pa nepozrtvovanosti. Ljudje so se seveda smejali odru, ki ni bil oter, in odhajali pit. Votlina na Roščici je bila iz blaga, skale nobene, v votlino so hodili po kolenih. Naši ljudje tega niso vajeni. Radi tega bi našim društvom svetoval, da uprizarjajo raje manjša in lažja dela. Če se ne more postaviti igri primeren oter, ne doseže svojega namena.
Drugo, kar je silno nepravilno, je še vedno ono grdo elkanje. Če hočete govoriti na odru lepo slovensko, kar bi takorekto morali, ne elkanje. To ne zahteva mnogo truda, vsak režiser lahko to doseže tekoma vaj za eno igro.
Tretje so nelepe šminke. Kdor nima vsaj malo prakse, naj se tega dela ne loti, ker morda samo pokvari splošnost. Svetoval bi v tem oziru vsem onim, ki bi se radi pričutili tej umetnosti, da si nabavijo Novinskovo knjigo «Lepa maska» in poizkušajo sami na sebi in pa na drugih.
Četrto: izkoriščanje dramske umetnosti v kake napačne in nelepe zabave, ki zgube potem na vsem svojem pomenu in vso kulturno veljavo.
Gotovo je, da zahteva igranje na našem odru vedno težjih žrtv. Spojimo ga z našim namenom, z našo željo in bo lažje. Spojimo ga s svojim trpljenjem in bo lepše.
Odr pa naj pazijo na to, da gotovo vedo, kaj zmorejo, ker, četudi je malo, samo da je dobro, pa dobi vse drugo lice in pa lepo. — Ž. K.

TOLMIN.
Asimilacija našega ljudstva menda le še prepočasi napreduje zlasti med Tolminci, že iz srednjega veka znanimi puntarji, s katerimi so imeli njihovi gospodarji vedno svoje križe. Kot hribovci imajo trde butice, zato je treba proti njim uporabljati izdatnejša vzgajalna sredstva.
Tega mnenja je namreč sedanja ravnateljica otroškega vrtca v Tolminu, Sciparetti, ki deluje tudi izven otroškega vrtca, in sicer tako uspešno, da bo kmalu izostalo iz otroškega vrtca še zadnjih 6—8 otrok. Občevanje z otroci je vse drugo nego pri-

kupljivo. Komaj spregovori otroček v šoli s svojim sodrugom besedico v materinski, že kriči nad njim in ponavlja rekoč: così non si parla, questo è brutto! Na česti kriči nad materami, zakaj ne pošiljajo svojih otrok v šolo, in ker je izvanredno vsiljiva, je postala «potrebno zlo» tudi med svojimi ožjimi sorojaki.
Kaj poroče videmski gospod prefekt, kadar izve, da očita imenovana oseba ubogi materi vdovi po invalidu, katere hčerka ga je pozdravila o priliki njegovega obiska v Tolminu, onih 100 lir, katere je gospod prefekt s plemenito gesto izročil pri županstvu kot darilo za deklico?

Pri osebah, katerim je poverjena vzgoja mladine, je treba tako pomanjkanje vsake srčne vzgoje globoko obžalovati. Njena prednica, ki je bila sicer avstrijskega pokolenja, je nastopala vedno in povsod kot dama s finim taktom, dasi je zasledovala iste cilje.

Vsekakor pa kvari imenovana ravnateljica s svojimi vzgojevalnimi načini v otroškem vrtcu ter s svojo nestrpnostjo izven šole mirno sožitje s tukajšnjim prebivalstvom. Radi tega je neobhodno potrebno opozoriti nujno merodajne kroge, da zamenujejo čim prej imenovano ravnateljico, kateri tolminske matere ne zaupajo več svojih otrok.

Književnost in umetnost
KONCERT.
kateroga bo izvajala v nedeljo zvečer «Mirija» pod vodstvom Milana Pertota obsega vseskozi poljudne skladbe, lahko razumljive vsakemu vključ svojih veliki in trajni vrednosti. Zato upamo, da bo naše tržaško občinstvo v čim največjem številu posetilo nedeljski koncert.

NAŠ ODER IN NAŠE IGRANJE NA GORIŠKEM.

(Beseda našim društvom.)
V zadnjem času opazujemo na naših odrih veselo gibanje. Ni ga skoro društva in niti odra, kjer bi se ne nastopalo. Poleg tega vidimo še veselje pojav: iskanje novih dram, novih snovi in pa popolnejše kuliserije oz. odra na splošno. In to ne le na enem odru, ampak skoro povsod. Stare igre, Jurčič in Govekarjeve dramatičije, potem kaka Miklova Zala itd., torej stvari, ki so svoj čas že preživele, vedno bolj izginjajo z naših odrov in nadomestujejo jih čisto nove stvari, ki nam niso bile poznane. In to zlasti zadnji čas, zadnje tri mesece.
Temu novemu pojavu prednjači v prvi vrsti Ljudsko gledališče v Gorici, ki se ne zadovoljuje le s stvarmi, ki so se po večjih odrih že igrale, ampak si preskrbuje kar rokopise (Materin greh). Poleg tega odra napreduje počasi tudi oter v Idriji, ki sicer nima še onega polnega razmaha, kot ga ima goriški, a vendar se temu položaju vedno bolj bliža. Poleg teh opazujemo vedno več zanimanja za nove igre tudi po čisto deželskih odrih (Njivice: Ulica št. 15; Črniče: Avtomobilist; Kal: Hlapec Jernej; Tolmin: Ljubezen zdravih; Solkan: Vrtnec.)

Vendar pa ima ta razmah tudi svojo senčno stran, ki tiči v tem, da ne napreduje sporedno z izbiro novih, modernih dramskih del tudi igranje. Naša moderna dramska literatura zahteva pač mnogo več pažnje in pa spretnosti, kot jo je nalaga odhajajoča romantika. In tu se mi zdi potrebno poudariti ponovno dejstvo, da ne smemo zgubiti cilja izpred oči, cilja, kateremu naj drama tudi služi in mu je torej podrejena. In ta cilj ni v tem, kaj in in koliko igramo, pač pa tiči v čisto drugem vprašanju: kako igramo?! Tu namreč zadenemo v ono, kar mi hočemo, v vedno boljše pojmovanje naše kulture, tu hočemo pokazati, da imamo več, kot kdo misli.

Do teh besed me je napotilo to le: videl sem mnogokrat igrati na odru stvari, ki niso bile dovolj skrbno pripravljene, stvari, ki bi jim bili igralci kos, pa jih je režija zanemarila, scena pokvarila, ali pa tudi, to včasih, igralci s svojim nepojmovanjem bodisi svoje vloge, bodisi skupnega stanja na odru. Omenim naj takoj tu še nekaj drugega, kar povzroča marsikateri nedostatek, da se igra namreč premnogokrat bolj radi navade in običaja kot pa iz ljubezni do igranja, do predmeta samega. Da ti nedostaki igranju in posameznim uprizoritvam ne koristijo, da jim v glavnem škodijo, da povzročujejo razne neuspehe in radi neuspehov vedno manj ljubezni do dela in novega uspeha, je več kot gotovo. Zato pa je treba tu temeljitega zdravljenja, ki bo našemu odru le koristilo.

Videl sem nedavno uprizoritev jako težke, sicer pa malo vredne igre «Miklova Zala». Scena je bila silno futuristična, pa ne iz namena, pač pa radi nezumevanja in pa nepozrtvovanosti. Ljudje so se seveda smejali odru, ki ni bil oter, in odhajali pit. Votlina na Roščici je bila iz blaga, skale nobene, v votlino so hodili po kolenih. Naši ljudje tega niso vajeni. Radi tega bi našim društvom svetoval, da uprizarjajo raje manjša in lažja dela. Če se ne more postaviti igri primeren oter, ne doseže svojega namena.
Drugo, kar je silno nepravilno, je še vedno ono grdo elkanje. Če hočete govoriti na odru lepo slovensko, kar bi takorekto morali, ne elkanje. To ne zahteva mnogo truda, vsak režiser lahko to doseže tekoma vaj za eno igro.
Tretje so nelepe šminke. Kdor nima vsaj malo prakse, naj se tega dela ne loti, ker morda samo pokvari splošnost. Svetoval bi v tem oziru vsem onim, ki bi se radi pričutili tej umetnosti, da si nabavijo Novinskovo knjigo «Lepa maska» in poizkušajo sami na sebi in pa na drugih.
Četrto: izkoriščanje dramske umetnosti v kake napačne in nelepe zabave, ki zgube potem na vsem svojem pomenu in vso kulturno veljavo.
Gotovo je, da zahteva igranje na našem odru vedno težjih žrtv. Spojimo ga z našim namenom, z našo željo in bo lažje. Spojimo ga s svojim trpljenjem in bo lepše.
Odr pa naj pazijo na to, da gotovo vedo, kaj zmorejo, ker, četudi je malo, samo da je dobro, pa dobi vse drugo lice in pa lepo. — Ž. K.

iz tržaške pokrajine
IZ SEŽANE.
Na trg v Sežano dne 12. t. m. je bilo prignanih 1508 glav živine, in sicer: 643 glav volov in krav, 426 telet, 372 konj in 367 prašičev. Cene goveji živini od 4—4,30 lir

za stot žive teže, teleta od 7—7,50 lir, konji ogrske pasme 2500—5000 lir glava. Prašički 6—10-tedenaki od 80—150 lir glava. Kupčija je bila v splošno pravo živahna. Na dan sejma se razprodaja vsakovrstno manufakturno blago, železnina, vozovi, kmetijski stroji, orala, vrvi, moški in ženski čevlji, sadno drevje itd. Prihodnji tržni dan bo 22. t. m.

Gospodarstvo.
GLAVNE DOLOČBE PRAVILNIKA K ZAKONU O SPUŠČEVALNICAH ZA BIKE

Goriško živinorejsko nadzorništvo nas je naprosilo, da priobčimo sledeči dopis: **Furlanska živinorejska komisija** je poslala vsem županstvom in bikorejcem pravilnik k novemu zakonu o spuščevalnicah za bike s sledečim dopisom: **Cenjeni gospod!**

Z dnem 1. marca t. l. je stopil v veljavo pravilnik k zakonu z dne 21. junija 1925 št. 1162 o spuščevalnicah za bike. **Opozarjam V. Bl.** na glavne točke, katerih vsebina je na kratko sledeča:
1. Določiti krajevno porazdelitev pasem.
2. Zagotoviti normalno razmerje med biki in kravami, tako da dosežemo vsako leto višji odstotek oplojenih krav in večji dohodek od telet in od mleka. To se pravi, pomnožiti število sposobnih bikov, dokler ne bomo imeli enega plemenjaka na vsakih 150 krav v krajih s celoletno spuščevalno dobo in enega na vsakih 80 krav v krajih, v katerih traja spuščevalna doba le nekoliko mesecev.

3. Določiti primerno skočnino, da se bodo mogle vzdrževati spuščevalnice. S tem, da pomnožimo število bikov, znižano za vsakega izmed njih število skokov in istočasno tudi dohodek bikorejca. Ker pa ostanejo nespremenjeni stroški za vzdrževanje spuščevalnic, moramo povišati skočnino za toliko, kolikor se nam zdi umestno in pravično, da bodo bikorejci primerno odškodovani za oskrbovanje spuščevalnic.

Skočnina ni določena za skok, marveč za vsako kravo; znaša 40 lir v živinorejskih okrajih, v katerih je določena simodolska pasma, in 25 lir v vseh drugih živinorejskih okrajih. Ta skočnina se bo zvišala ali znižala, kadar bo to potrebno.

4. Urediti spuščevalnice tako, da se porazdeli delo enakomerno na vse potrjene bike. Ne zadošča, da imamo potrebno število bikov; zadržati moramo tudi, da se nekateri premalo, drugi pa preveč izkoriščajo. Enotna skočnina bo najbolj pripomogla k enakomernemu izkoriščanju plemenjakov v posameznih živinorejskih okrajih. Za slučaj pa, da bi to ne zadoščalo, bodo mogle županstva določiti delokrog vsake posamezne spuščevalnice. Posebno se bo morala upoštevati ta okolnost v krajih, kjer se dve pasmi stikata, da se prepreči nepravilno plemenjenje.

5. Vsi lastniki bikov, naj so ti namenjeni za javno spuščanje ali za plemenitev lastnih krav, morajo prignati svoje plemenjake pred pregledovalno komisijo. Nepotrjeni biki se morajo skopiti, ako jih živinorejci ne izločijo v roku, ki ga je določila pregledovalna komisija.

6. Bikorejci so dolžni pridno zapisovati skoke v zapisnik o spuščanju, iz katerega morajo biti razvidni morebitni povratki.
7. Pregledovanja na domu so načeloma odpravljena in se bodo dovoljevala le izjemoma. Taka pregledovanja se nadomeščajo s periodičnimi pregledovanji, ki se bodo vršila v krajih, v katerih bodo potrebna.

Periodična pregledovanja se morajo napovedati vsake štiri mesece po splošnem pregledovanju v krajih, v katerih je živina celo leto v hlevu. V goratih krajih pa, kjer ženejo kmetovalci svojo živino na planine, se vršijo taka izredna pregledovanja le enkrat na leto in sicer 2—3 mesece po rednem pregledovanju.

8. Bikorejci morajo zavrniti vse nezadostno razvite in pod 20 mesecev stare junice.
9. Za slučaj, da bi ne poskrbeli v občinah ali v skupinah občin bikorejci sami za potrebno število bikov, odredi prefekt ustanovitve obvezne zadruge živinorejcev za nakup in vzdrževanje potrebnih bikov.
10. Prestopki pričujočega pravilnika se kaznujejo z globami od 500 do 2000 lir.

Za prestopke se smatrajo:
a) uporaba nepotrjenih bikov;
b) spuščanje bika po nižji skočnini od one, ki jo določa pravilnik;
c) nezadostno in neredno vpisovanje v zapisnik o spuščanju;
d) plemenitev telic, ki niso dosegle predpisane starosti;
e) nepravilno plemenjenje (n. pr. uporaba cikastih bikov za rjave krave in nasprotno, itd.).

Hribovske občine, v katerih traja spuščevalna doba le nekoliko mesecev, imajo zadosti časa, da uredijo spuščevalnice v smislu določenega novega zakona.
Občine s celoletno spuščevalno dobo, ki niso še oskrbljene z zadostnim številom potrjenih bikov, se vabijo, da se požurijo in da se poslužijo v najširši meri pomoči pokrajinskega živinorejskega nadzorništva. Namen zakona je zelo hvalevreden: povečati do najvišje mere dohodek glavne krajevne kmetijske obrti s sodelovanjem vseh živinorejcev.

Zanimanje in razumnost naših živinorejcev mi dajata jamstvo, da se izvede zakon tekoma leta 1926. prostovoljno in ne da bi bilo treba uporabljati prisilna sredstva. v polnem obsegu v vsej pokrajini.
Predsednik: **G. L. Melnardi.**

Opomba ured.: Glede novega zakona o spuščevalnicah za bike smo prejeli do sedaj le pritožbe iz vipavske doline o previsoki skočnini za simodolsko pasmo. V drugih krajih pa vlada le ono običajno začetno nezaupanje napram novim zakonom.

DAROVI
— V počastitev spomina blagopokojnega soproga, daruje gospa Ivanka Dekleva L 100 za Sol. društvo in L 50 za Dijaško matico (denar za D. M. hrani urad Sol. d.)
Mesto cvetja na grob blagopokojne Lizi Rakovšček daruje gospodična Anica Scheimer L 15 za Sol. društvo.
V počastitev spomina pok. Lizike Rakovšček daruje Olga Frandollet - Kobarid L 20 Sol. društvu.
V počastitev spomina pok. dr. Kržišnika in blagopok. Angela Dekleva so zbrali prijatelji L 190 za podružnico Sol. društva pri Sv. Jakobu, in sicer so darovali: M. B.

T. lir 50, L. P. 50, P. T. 50, A. D. in A. D. L. 40.

V nedeljski «Edinosti» je pomotoma izostala znesek, katerega so darovale hčerke g. Maksa Kodriča. Popravljamo v toliko, da so darovale L. 20.

Borzna poročila.
DEVIZE:

Trst, 17. marca. Amsterdam od 995.— do 1005.— Belgija od 103.— do 105.—; Paris 99,60 do 99.— London od 121,10 do 121,20; New York od 24,85 do 24,95; Španija od 350.— do 362.—; Švica od 473,50 do 480,50; Atene od 34.— do 35.—; Berlin od 390.— do 396.—; Bukarest od 10,25 do 10,75 Praga od 73,70 do 74,16; Ogrska od 0,0348 do 0,0362; Dunaj od —350 do —365; Zagreb od 43,85 do 44,05.
Renezijske obveznice 70,90.

VALUTE:
Trst, 16. marca. Avstrijske krone od 0,0345 do 0,0352; dinarji od 43,90 do 43,75; dolarji od 21,80 do 24,95; novci po 20 frankov od 94.— do 97.— funt sterling od 121,90 do 121,10.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. F. Lavrenčič: Ker sta se Feiner in Poggi umeknila od sklenjene poravnave, je izgubila ta poravnava vsako vrednost za upnika banke, kakor smo že poročali. Posledica bo ta, da se bo moralo nadaljevati redno konkurzno postopanje, ki bo trajalo zelo dolgo in bo zahtevalo mnogo stroškov. Koliko dobijo upniki, se bo videlo še le tedaj, ko bo postopanje končano.

Min in žaga
Proda se takoj novo sezidan enonadstropen mlin s šestimi mlinškimi kamni. Na 2 minuti oddaljenem in poldrugi hektar velikem vrtu v sredi trga se nahajajo temelji in predzidje za zgradbo turbine in vseh električne žage ob Krki.
Mlin leži v neposredni bližini obsežnega gozda kneza Auersperga na Dolenskem.
Naučite in živite že pripravljeno! (374)
Poudrite na **Splošno gospodarsko zadrugo v Žužemberku (Slovenija).**

Angleško in tuzemsko blago
najfinije vrste.
Površniki Covercoat in Gabardine
zadnji vzorci, za moške in ženske od L 240 naprej
Izgotovljene obleke
iz dobrega blaga od L 240.— do L 350.—
Lastna krojačnica prvga reda (365)
M. FISCHBEIN
Trst — Via Muratti 4 (tik gledališča Excelsior)

Anton Štenta, trgovec, Opuzija
Kupujem 357
seno in slamo
Plačam po dogovoru.
Telegram: ŠTEN A, Abbuzia, Tel. 13.

Novo skladišče koles
Kolesa po raznih cenah
Preprodajalci! Predno nakupite drugje, obiščite naša skladišča in zahtevajte cene. 353

G. MILOCH & C.
Trst, XXX oktobra 4
JAKOB BEVC
urarna in zlatavna
Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlate kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
Krone plačuje višje kot vsi drugi.
Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. (340)

Razpis natečaja.
Do 25. marca 1926. je razpisana služba občinskega tajnika v Števerjanu v Brdih. Letna plača znaša Lit. 8.400.—
Zahtevajo se običajna spričevala in položitev pripustitvene takse v znesku L 50.—
Neobhodno potrebno je poznanje slovenskega jezika.
ŠTEVERJAN, 1. marca 1926. (354)
Župan: Prinčič.

KOŽE 359
kun, lisic, vider, divjih koz in druge divjačine
kakor tudi domačih živali, vprašajte za ceno
FRANCA STRES
KOBARID
Zaloga usnja in vsakovrstnega obuvala, na drobno in debelo.
Blago prvovrstno. Cene zmerne.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poročtvom

VABILO
na
XXXII. redni občni zbor

ki se bo vršil, v prvo sklican, v sredo, 24. marca 1926 ob 4. uri pop. v drugo sklican pa, po § 49 zadržnih pravil, za primer nesklepčnosti o prvi sklicbi v sredo, 7. aprila 1926, ob 3. uri pop. v lastni hiši via Torre bianca 19, I. nad. s sledečim dnevnim redom:

1. Odobrite letnega poročila in računskega sklepa za l. 1925.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o rezervnem zakladu.
4. Litanje revizijskega poročila.
5. Izprememba pravil.
6. Razni predlogi.*
7. Volitev načelnštva.
8. Volitev nadzorništva.

TRST, dne 14. marca 1926. Načelnštvo.
*) 50. Vsak zadržnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more sklepati ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes, ali če se morejo izročiti posebnemu odelku ali nadzorništvu, ali pa načelnštvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora. (349)

Skladišče 352
Pohištva
dunajskega in lastnega izdelka po konkurenčnih cenah s prodajo na drobno in debelo

Semolich & C.
Via Cecilia De Rittmeyer št. 1
(Palača Rittmeyer)
vogal-via C. Ghenga št. 12

Velikanski dohodi dunajskega 39
POHIŠTVA
navadne in finejše vrste

ki se bo prodajalo po starih, nizkih cenah, z 10% popustom
skoz vses mesec januar
Na drobno **Na debelo**
Največje jamstvo.

R. CAMONOV
Tel. 793 - Viale XX Settembre 33 TRST

Priporočljive tvrdke
„Adria čevlji“
Irgovina
GORICA — Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport
Narodna tiskarna združena s knjigovoznico
GORICA — Via C. Favetti 9.
Narodna knjigarna združena s papirnico
GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON
Zaloga in tovarna pohištva
GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ
slikarja
GORICA — Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN
krojaška mojstra
GORICA — Corso Emanuele III. 37.

ŠULIGO JAKOB
urar in zlatar
GORICA — Via Carducci 19.

KERŠEVANI JOSIP
Dvokolesa, živalni stroji, puške
GORICA — Piazza Cavour 9.

JAKOB BRATUŽ
pekarna in slaščičarna
GORICA — ul. Mamelli 6, (Solska ul.)
Martin Poznajšek
odlikovana krojačnica z izbiro vzorcev
TRST — Via Giosue Carducci 36.
PUCELJ ANTON
brivec
GORICA — Piazza della Vittoria 12, v hiši Fiegel.
MOLAR JOSIP
Gostilna
GORICA — Via Monache 11.